

ПРЕТПЛАТНИЦИ ИЗ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ НА СРПСКЕ КЊИГЕ, ЧАСОПИСЕ И ЛИСТОВЕ ШТАМПАНЕ ОД 1808. ДО 1850. ГОДИНЕ

Апстракт: У раду се обрађује стварање читалачке публике у Босни и Херцеговини и најзначајнији претплатници, међу којима се истичу Сима Милутиновић Сарајлија и Хаџи Јова Кујунџић. Претплатници из Босне и Херцеговине јављају се у другим градовима: Београду, Земуну, Новом Саду, али их има и из Сарајева и Мостара. Значајни су и сакупљачи претплате, међу којима се истичу Ђорђе Будимлић и Ђорђе Рајковић. Међу ауторима књига налазе се Вук Караџић, Милован Видаковић, Јован Стејић, Илија Захаријевић, али и заборављени преводилац с италијанског Јевтимије Петровић, који је у стиховима описао искуства лечења у Босни и Херцеговини.

Кључне речи: култура, претплатници, читаоци, историја.

У одсуству богатих мецена и институција, развило се у нас колективно меценатство, пренумерација, која је омогућила издавање једног броја књига. Класични период пренумерације везан је за Вукову језичку реформу и са њиме је пренумерација достигла свој зенит. После Вукове смрти она егзистира у малим местима, да би почетком 20. века постала анахронизам. И поред разгранате и развијене књижевне мреже, спорадично претплата на књиге и објављивање спискова претплатника постоји и данас.

Прва књига која садржи и списак претплатника је значајна национална *Историја* Јована Рајића, објављена 1794. године. Од тада па до 1850. године, када се јављају први професионални књижевници (на пример у Београду Милош Поповић), 145 књига имају спискове „благодетеља српског књижевства”, „пренумераната”, „претплатника”, „родољуба”, и како све нису називани они који су се претплаћивали на наше књиге у 19. веку. Разгранате мреже сакупљача претплате и претплатника имали су и неки наши писци и издавачи, као што су: Вук Караџић, Милован Видаковић, Јован Стерија Поповић, и др. Поред тога, помагани су писци и од црквених општина, а у Милошевој Србији, али и ван ње, од различитих надлештава, институција (Матице српске, Друштва српске словесности, читалишта, школа), кнежева (Милош, Михаило Обреновић и Александар Карађорђевић) и лица (богатих трговаца и занатлија, учитеља, ученика, чиновника и др.).

Пренумерација је почела међу Србима прво у Јужној Угарској, а онда се проширила у Србији кнеза Милоша, да би на крају стигла и у српске крајеве под турском владавином.

¹ stanisavojinovic@eunet.rs

Аутор се бави историјом српске књижевности и издаваштва, националном културном историјом и библиографијом. – Напомена ур.

Претплатницима из Босне и Херцеговине систематски се нико није бавио. Помињали су их: Љубомир Дурковић-Јакшић у значајној књизи *Историја српских библиотеки*, Голуб Добрашиновић и писац ових редова.

Веома рано у колективно меценатство – пренумерацију укључили су се и Срби из Босне и Херцеговине. Они су у почетку у списковима претплатника из других места, али су поред имена и презимена задржавали и податке о своме пореклу, градовима и селима из којих су потицали. Доцније, они се организују, преко агилних сакупљача претплате, писаца из својих средина и разних установа, пре свега цркве и школе, тако да активно учествују у издавању великог броја књига.

У тешким временима окупације, када се није смело ни мислити о писмености и српској књизи, они су се сналазили, и уз помоћ богатих трговаца из својих средина поручивали књиге, претплаћивали се некада и под иницијалима, само да би дошли до књига потребних за читање и учење. Занимљиво је не само њихово претплаћивање, већ и преношење књига до читаоца, прво у великим местима, градовима и варошицама у Босни и Херцеговини, а доцније и у најзабитијим селима, без путева којим би се до њих могло сигурно допутовати. Та мисија књиге, њен пут од настанка преко претплаћивања до читаоца био је мукотрпан и изложен разним опасностима, а нарочито у крајевима под турском влашћу. Ипак, она је уз помоћ спретних преносилаца (најчешће трговаца) ипак стизала и до Сарајева, Мостара, Брчког, Бијељине, Тузле, и тамо је радо читана, а некада, у недостатку штампаних књига, и преписивана.

То су тешке године развоја наше писмености и читалачке публике, често наклоњене једној врсти литературе, пре свега националној, па тек онда забавној и научној.

Веома рано, већ у време Првог устанка, јављају се као претплатници на српску књигу и они из Босне и Херцеговине. У почетку су то трговци, који боравећи у другим срединама нису мислили само на трговину, већ и на књигу, новине и часописе. Тако је први претплатник трговац Хаџи Петар Михаљевић, претплаћен у Земуну као „купац из Сарајева”. За њим следе остали, углавном трговци и учени људи (међу којима и песник Сима Милутиновић Сарајлија), а претплаћени су у: Србији, Трсту, Загребу, Дубровнику, Шибенику, Задру, Венецији (Млецима), Пешти.

Међу првим претплатницима најзначајнији су они из Сарајева, Требиња и Мостара. То су центри у којима су Срби чинили богату и културну елиту. Посебно се истичу међу претплатницима: Јефтимије Савић (Чотрић, 1767–1821), совјетник нахије зворничке (књ. 2), Вуков рођак, трговац и први учитељ; Сима Милутиновић, чија је мајка била из породице Бајовића из Пиве; Гаврило Бајовић, трговац из Сарајева (са синовима Александром и Лазаром).

Репрезент таквог односа према култури и писмености је Јевтимије (Евтимиије) Ковачевић, родом из Мостара, први пут претплаћен у Дубровнику на књигу Филипа Честерфилда „Руководство чловјеческог живота”, у преводу Спиридона Алексијевића (Будим 1830). Био је имућан и богат трговац, што се види и по уредној и добро сачуваној гробници на православном гробљу у Дубровнику. У своје време био је велики књигољубац и књигопродавац у Дубровнику. Разгранатих веза, понудио је из Дубровника 19. маја 1826. године Хаџи Ристи Теодоровићу из Сарајева издања штампарије Димитрија и Панае Теодосија из Венеције. Према Теодоровићевом писму, у својој магази је имао 44 различите књиге ове штампарије, од шеснаест примерака „Новог грађданског земљеописанија” Павла Соларића до примерака „Буквара различитих” (малих и великих). После два месеца Хаџи

Риста је у Сарајеву примио „308 примерака разних књига, највише побожне и црквене садржине, али и двадесет буквара за децу”, Орфелинове „Мелодију пролећа” и „Плач Србији”, Доситејеву „Етику” и само један примерак „Земљеописанија” Павла Соларића (Ковачевић, 1953, стр. 538–541).

Тај први културни слој богатих трговаца из Босне и Херцеговине, покретних и агилних, заинтересованих за културу, писменост и науку, први је прихватио језичке и правописне реформе Вука Караџића, и нема његове књиге на коју они нису претплатници или сакупљачи претплате. То умногоме показује Вуков значај не само у стварању једног културног модела, већ и у стварању читалачке публике на тлу Босне и Херцеговине. Та везаност за Вукову језичку реформу огледа се и у другим активностима. На објављенију Вука Караџића за *Писменицу (граматику) српског језика* (Беч, 25. августа 1814) налази се међу сакупљачима претплате у Дубровнику Марко Ковачевић, трговац, родом из Требиња. На необјављену књигу Вука Караџића *Црна Гора и Бока Которска*, која је оглашена 1837. године, претплатили су се поред осталих: „Гаврил Радовић, куп./аш/ и жит./ељ/ београдски, рођен у Ерцеговини у вароши Пљевљима” (Добрашиновић, 2002, стр. 330).

У богатој Вуковој преписци налазе се и писма оних који су се старали око сакупљања претплате и продаје књига у Сарајеву и околним местима.

Према расположивим подацима, Вук је ступио у контакт са Георгијем (Ђорђем) Будимлићем, молећи га да му сакупља старе рукописе. Ђорђевић отац Димитрија, трговац, претплатио се у Сарајеву на три примерка *Данице* за 1834. издате у Бечу (књ. 67²). Распитујући се за рукописе, (Георгије) Ђорђе Будимлић одговорио је Вуку 18/30. III 1848. из Сарајева: „За оно што сте ви мени говорили ја заборавио нијесам, већ сам одма распитиво били се у кога могло наћи, ал овди у Сарајеву нијесам мого наћи до само један комад рукописни кога вам по истоме листодавцу шаљем да примите, и нашо сам један комад овди одвећ стари у коме има више од 800. листова но будући да је и овди овака ствар прибрана, тако ми је зацјенио фори.[нти] 15 зато нијесам се смио усудити узети га...” Даље у писму се интересује за Вукове књиге: „Разумио сам из вашег почитамог писма да сте наштампали нови Завијет по србски, кое ако nebude од скупе цијене можете ми послати за пробу неколико комада зашто што не знам хоћел се моћи тражити, зато ви што год заповиједате, ја сам вазда готов на служби. Ал ако имате још књига народни пјесни части 1^{ве} 2^{ге} и 3^{ће} можете ми послати једно 10 комада по ону цену као што сте дали Г-дру Шпири Рајковићу...” (Караџић, 1994, стр. 148). Вук је Будимлићу 15. I 1849. послао 10 комада *Новой завјешта*, по 10 комада народних песама за све три књиге (укупно 30), 10 комада *Пословица* и 10 *Ковчежића*. Са продајом ових књига Будимлић се није прославио. У концепту Вуковог писма од 23. IV 1856. године Димитрију Атанацковићу, аустријском конзулу у Сарајеву, молио је Вук Караџић да му помогне око наплате књига које је 2. I 1849. године послао Ђорђу Будимлићу. Из овог писма дознајемо да је на Будимлићев захтев од 18. III 1848. Вук послао јануара 1849. године књиге по списку који је горе наведен. Из Вуковог писма види се мукотрпан пут књиге из Беча преко Славонског Брода до Сарајева (Караџић, 1996, стр. 350–351). Аустријски конзул и Вуков пријатељ послао је изјашњење Ђорђа Д. Будимлића из Сарајева од 9. V 1856. године, у коме Будимлић наводи да није примио шездесет књига, како наводи Вук, већ само двадесет и пет. Од ових књига продао је осам, три су пропале у пожару 1852. године, а код њега се налази још четрнаест (Караџић, 1996, стр. 358–359).

² Редни број књиге у Прилогу који доносимо уз текст.

Са трговцем Ђорђем (Георгијем) Рајковићем, родом из Дубровника, Вук се упознао у Бечу 1847. године, и у почетку га је ангажовао за сакупљање старих штампаних књига и рукописа по Босни, а после тога и за сакупљање претплате и продају књига у Сарајеву. Био је претплатник и сакупљао претплату у Сарајеву на књигу *Бачванка* Димитрија Михајловића (Нови Сад, 1843) (књ. 102) и Вуков *Нови завјеш* (1852), којим поводом је послао и једно писмо Вуку од 10. XII 1851 / 10. I 1852. године (Караџић, 1994, стр. 148–149). Он је 1850. у Сарајеву отворио основну школу и за учитеља довео Ђорђа Маргетића из Имотског. Био је први управитељ српских школа. „Збацио” га је Омер-паша.

Занимљив је и Хаџи Јово Кујунџић из разгранате породице из Ливна. Он се дописивао са Вуком и сакупљао претплату на његове књиге. У писму из Сплита од 1. III 1849. године пише да је у београдским *Српским новинама* прочитао оглас на „Српске пословице” и друге књиге. Шаље списак претплатника за десет књига, и моли да се имена штампају у књизи. У списку је и Хаџи Јовин син Спиридон Кујунџић, тада ученик четврте класе „нормалне” школе у Сплиту. Поред њега, ту је и Константин Вучковић Херцеговац, тада агент код трговца Христифора Н. Тузлића у Сплиту. Вучковић је доцније постао велики добротвор, који је за оснивање Матице српске у Дубровнику оставио сто шездесет хиљада форинти. Поред тога, завештао је знатне суме за основну школу у Сарајеву и разне српске цркве и манастире у своје име а и по жељи свога добротвора Тузлића (Гавриловић, 1904, стр. 56). Вук је штампао њихова имена у књигама *Српске пословице* и *Ковчежић* (Караџић, 1994, стр. 373–374).

Читалачка публика је показала и знатан интерес за књиге из историје. Тако је на Ј. А. Гепхардијеву *Крајњу ерцеговачко-босански краљева повесницу*² претплаћен знатан број читалаца који су живели у Београду, Ужицу, Ивањици, Шапцу, Земуну. Књига има 66 страна и поглавља: Старо стање Босне и Ерцеговине, Борић Бан Босански, Кулин Бан Босански, Себислав Бан Босански, Нинослав и Котроман Банови Босански, Босна се дели међу Мађаре и Србље, Стефан постаје независим, Твртко Стефан постаје Бан, Твртко се узвишује за краља, Стефан Дабиша втори краљ Босански, Остоја и Твртко Скурус краљеви Босне, Стефан Остојић трећи Противокраљ, Стефан Томашко краљ Босански, Стефан Томашевић краљ Босански, Турци се готове да освоје Босну, Ерцеговина подпада Турцима 1483, Турци завојевају Мађарску Босну (књ. 128).

Од значајнијих личности³ Срба из БиХ у списковима се налазе: преводилац с руског књиге *Приправа за историју свети* Аугуста Лудвига Шлецера (Цетиње, 1839) и писац *Историје Црне Горе* (Задар, 1856) Димитрије И. Милаковић (Мостар, 7. XI 1805 – Дрезден, 28. VIII 1858) (књ. 13); Пејо Гавриловић, „унук Теодора Вујанића, рођен у Ерцеговини у најви Гачанској у селу Казанцима, мајстор кантарски (ово је рођени брат славног мог певача *Тешана Подрујовића*, кога су за то прозвали *Подрујом* и *Подрујовићем*, што је био врло велики, тј. по *грујога*)”, записује Вук поред његовог имена (Вук, књ. 29); Јован Мариновић из Сарајева (књ. 81), доцније истакнути политичар кнежевине па краљевине Србије (Мекензи, 2006); „Честњејши” Павле Каранотвртковић из Твртковог брда код Бањалуке, парох (књ. 91, 112 и 123).

Задржао бих се на преводиоцу са италијанског Јевтимију Петровићу. Његово име се на овим списковима не налази међу претплатницима него ауторима. Он је превео књигу *Вођњак или прости шајности природе* (бр. 86), у стиховима, али је додао и оригиналне примедбе о

³ Поред појединаца на српску књигу претплаћивале су се и црквене и културне установе, нпр. у Сарајеву Српска библиотека (1844, књ. 109), и манастири.

себи и својим искуствима приликом лечења биљем и воћем, чак је описао и неке народне лекаре. Пре него што је ову књигу дао у штампу, он је о лековитости биља и воћака сазнао доста испитивањима народа, „од газде и чобана, стараца, бака, све до капетана”.

Јер када смо у Индији били,
С туђим знањем нисмо се лечили.

Као доситејевац, он је овом књигом желео да сузбије надрилекарство, које је у његово време узело маха. Учинковитост многих лекарија он је проверио лично, лечећи болесне у народу. У оригиналним стиховима истицао је и успехе других видара. Посебно је истицао примере лечења хајдука Соче:

Он је био Роше арамбаше
Друг и лекар, кад ајдуковаше;
Добро знам ја овога човјека.
Повисоког, потанкога струка.
Говор има тихи, разговетни
А изгледом сваком је пријатан...

који је излечио хајдуке Цалка и Марка Барзила. Барзиле је добио смртну посекотину сабљом код Ливна кад је био поставио хајдучку заседу трговцу Илији из Сарајева, али се овај није уплашио већ је Барзила посекао. Соче је ту рану излечио само травама и воћем. Аутор превода родом је из Далмације. У Шибенику је учио богословију, а онда, бавећи се разним пољопривредним пословима (најрадије виноградарством), прокрстарио Имотски крај и Неретву, а неко време живео је у Ливну. Почетком тридесетих година 19. века прешао је у Србију и добио место свештеника у Крагујевцу. Име Јевтимија Петровића није међу претплатницима, али ова дигресија се може оправдати тиме што заслужује да буде поменут овом приликом.

Има и писаца који су на фронтисписима својих књига истицали своје порекло или место рођења, што је такође занимљиво и често корисно, иако се не односи директно на тему овог рада. Тако је Спиридон Алексијевић записао на превод са италијанског језика књиге *Руководство чловјеческој живојш*а Филипа Честерфилда (Будим, 1830) да је родом Милорадовић из Херцеговине.

Да се вратимо претплатницима. Претплатнички спискови, поред података о личностима, садрже и занимљивости о члановима породице (синови, ћерке, супруге), структуре занимања, црквеним звањима, распрострањености књиге, мењању занимања и места боравка. Занимљив је тај спој чиновничких занимања у Аустрији и Аустроугарској са једне стране и оних из турског управљачког апарата у крајевима који су били под Турском. У хронолошком реду претплатничких спискова могу се видети и неке занимљивости, на пример како синови настављају традицију својих очева својим претплаћивањем (Сарајлије Бајовићи и др.).

Овај попис открива нам да су се на књиге претплаћивали: свештена лица (протосинђели, јерођакони, пароси, јеромонаси, ђакони, јереји, пострижници манастира, тутори црквени, дуовници, игумани, архимандрити, викари), учитељи (наставници јуности и дјетонаставници), ученици, совјетници нахија, трговци (купическе и трговачке калфе, трговачки спомоћници, терзије, мајстори кантарски) али и занатлије (чизмари, ћурчије, дуванџије), др медицине и апотекари, историографи, писари, дијаци, списатељи, љубитељи и љубитељке наука или љубитељи књижевства, стихотворци, поете, појци; као и капамахије,

сензали, децимери, посиденти, ефимери, клисари, царско-краљевски депутати, чланови полиције, жандари поручници, капетани, кавалери, прокуратори, администратори или комерцијални совјетници.

Себе описују као преподобне, поштенородне, (високо)благородне и високоучене, (пре) честњејше ревносне Србе, а књиге купују за себе, жене, синове и синовце, браћу и братиће, стричеве, шураке – укратко за сроднике и пријатеље, или за поклон сиромашној дјечи.

Колико је ова грађа значајна говори податак да је митрополит Владислав у занимљивом и значајном прегледу настојника и монаха манастира Житомилић рођених у Босни и Херцеговини изоставио велики број игумана овога манастира чија се имена налазе у списковима претплатника (Митрополит Владислав, 1984, стр. 166–175).

У прилогу доносимо попис претплатника са свим подацима уз име: претплатнички пункт, порекло, занимање, и остало ако има, као на пример код Тешана Подруговића. У неким списковима изостајало је место рођења неких претплатника, али смо их ми додавали у угластој загради.

На 145 српских књига, листова и часописа било је претплаћено неколико стотина претплатника из Босне и Херцеговине од 1808. до 1850. године, од књиге Константина Маринковића до *Српско далматинској магазина за лето 1850*. Георгија (Ђорђа) Николајевића.

ЛИТЕРАТУРА

1. Гавриловић, А. (1904). *Знамениити Срби XIX-ог века. Књига трећа*. Загреб: Српска штампарија.
2. Владислав, митрополит дабробосански (1984). Настојатељи манастира, монаштво и њихов рад на обнови и чувању манастира Житомилић. *Гласник СПЦ*, LXV, 8 (август), 166–175.
3. Војиновић, С. (1999). Васо Пелагић као сакупљач претплате и пренумеранти на његове књиге. У: *Живот и дело Васе Пелагића*. Зборник радова са научног скупа Српске академије наука и уметности и Академије наука и умјетности Републике Српске одржаног 6. и 7. маја 1998. у Београду и 8. маја у Бањој Луци. (279–300). Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
4. Добрашиновић, Г. (2002). *Вукови пренумеранти*. Нови Сад: Издавач.
5. Дурковић Јакшић, Љ. (1963). *Историја српских библиотеки*. Београд: Завод за издавање уџбеника Социјалистичке Републике Србије.
6. Караџић, В. (1996). *Прейиска XI*. Београд: Просвета.
7. Караџић, В. (1994). *Прейиска VIII*. Београд: Просвета.
8. Ковачевић, Б. (1953). Три стара писма о српским књигама штампаним у Млецима. *Књижевност*, VIII, књ. XVII, св. 12 (децембар), 538–541.
9. Мекензи, Д. (2006) *Јован Мариновић, европски тосиодин и српски дипломата (1821–1893)*. Београд: Центар за унапређивање правних студија.

Staniša Vojinović

SUBSCRIBERS FROM BOSNIA AND HERZEGOVINA TO BOOKS, JOURNALS, AND NEWSPAPERS PUBLISHED FROM 1808 TO 1850 IN SERBIAN

Summary: In the absence of wealthy sponsors and institutions, the Serbs developed the form of collective sponsorship, that is, prenumeration, which made publishing of a number of titles possible. The classic period of prenumeration is associated with the reform conducted by Vuk Stefanović Karadžić, and the first book to contain the list of subscribers was *History* by Jovan Rajić, published in 1794, which is of great significance for the Serbian people. Since then, up until 1850, the total of 145 books featured similar lists, varying in designations of the contributors, from 'sponsors of books in Serbian', over 'prenumerants' and 'subscribers' to 'patriots' and various other names. Some of our renowned writers and publishers, such as Vuk Karadžić, Milovan Vidaković, and Jovan Sterija Popović developed quite well-organised networks of their respective subscribers. With regard to the Serbs, the process of prenumeration was first recorded in Southern Hungary, spreading across Serbia through the efforts of Miloš the Great, with Serbian communities under the Turkish rule experiencing it in the end as well. The subscribers from Bosnia and Herzegovina were never a subject matter of any systematic approach in this regard. In that respect, the paper focuses on the establishment of readership in Bosnia and Herzegovina and the most significant subscribers, among whom Sima Milutinović Sarajlija and Hajji Jova Kujundžić stand out. Subscribers from Bosnia and Herzegovina appear in other cities and towns as well: Belgrade, Zemun, Novi Sad, Sarajevo, and Mostar. Equally important are subscription collectors, such as Đorđe Budimlić and Đorđe Rajković. The appendix features the list of subscribers to all of the aforementioned 145 books, along with complete metadata: subscription point, origin, profession, and the rest, if available. Some lists lacked the place of birth of some subscribers, but we added them in square brackets. Apart from data on individual subscribers, these lists contain particularities about their respective family members (sons, daughters, wives), about their professions and church ranks, about the popularity of the book and about the change of profession and the place of living. There is an interesting combination of nomenclature of clerical positions in Austria and Austro-Hungary, on the one hand, and that of the Turkish administration in the regions under the Turkish rule. The chronological order of subscribers' lists offers an insight into other interesting features as well, where, for instance, one can notice how sons follow their fathers' subscribing tradition (Sarajlija, Bajović, etc). The list attached reveals that the people from Bosnia and Herzegovina who subscribed to some title were as follows: clergy (hierodeacons, protodeacons, protosyncelli, monks, archimandrites), teachers, students, traders, craftsmen, medical doctors, pharmacists, poets, scholars, writers, members of police and army forces, procurators etc. They would present themselves as reverend, honest, educated Serbs, and they would buy those books for themselves, for their wives and their members of family – in short, for their relatives and friends, or as a gift for poor children.

ПРИЛОГ

1. Константин Маринковић, Плач Рахили или избијеније младенцев. Будим 1808.

Земун:

Хаци Петар Михаљевић, купац из Сарајева.

2. Матеја Дамјановић, Домоводство или наставленије о земледелију. Част прва. Будим 1814.

Србија: Јефтимије Савић, совјетник нахије зворничке, 1 књига.

3. Вук Стеф. Караџић, Писменица србскога језика. Беч 1814.

Србија:

Симеон Милутинов Симоновић /Сима Милутиновић Сарајлија/, бивши учитељ Велике школе београдске, 2 књиге.

Тријест (Трст):

Гаврило Бајовић, трговац /из Сарајева/, за Александра и Лазара, синове своје, 2 књиге.

На објављенију за ову књигу као сакупљач претплате у Дубровнику означен је Марко Ковачевић, трговац, родом из Требиња.

4. Фенелон, Прикљученија Телемака сина Улисева. С францускога преведена Стефаном Живковићем Телемаком. Чест прва. Беч 1814.

Зајреб:

Христифор Богдановић, купац из Сарајева, 1 књига.

Карловци /сремски/:

Јевтимије Савић, бивши совјетник зворничке нахије у Србији.

5. Вук Стеф. Караџић, Народна српска пјеснарица. Част втора. Вијена (Беч) 1815.

Србљи из Србије:

Јевтимиј Савић, б./ивши/ с./овјетник/ н./ахије/ з./ворничке/.

Тријест (Трст):

Александар Бајовић из Сарајева.

6. Забавник за годину 1816. Димитријем Давидовићем сачињен. Беч /1816/.

Трст:

Александар и Лазар Бајовић, из Сарајева, ученици I класе.

7. Вук Стеф. Караџић, Српски ријечник. Беч 1818.

Свештеници (из разних мјеста):

Стеван Дубаић, архимандрит Драговићки; Теодосије Станковић, архимандрит, родом из Ерцеговине, протосинђел консисторијални у Шибенику и парох од Врлике; Спиридон Свердлин, игуман манастира Драговића; Јанићије Радиновић, јеромонах манастира Драговић и парох Загорски; Никодим Новаковић, јеромонах Драговићки; Партеније Торочица, јеромонах Драговићки и парох од Плавна; Силвестро Вучковић, родом из Босне, јеромонах манастира Крупе и парох задарски; Симеун Илијћ, јеромонах Драговићки и капелан у Плавну; Спиридон Милорадовић Алексијевић, родом из Ерцеговине, јеромонах манастира Крке и парох дрнишки; Теофило Бошковић, родом из Требиња, јеромонах у манастиру Дужи; Теофило Кашић, јеромонах манастира Крке

и капелан у Дрнишу, Ђенадије Бједов, јеромонах манастира Крупе и парох биљански; Стеван (Стефан) Видосављевић, парох од Петрове цркве.

Дубровник:

Васиљ Поповић, трговац, родом из Требиња; Васиљ Обрадовић, трговац, родом из Требиња; Ђорђе Лазаревић, трговац, родом из Стоца; Јован Драшковић, трговац, родом из Требиња; Јован Ковачевић, трговац, родом из Мостара; Јован Перини, трговац, родом из Мостара; Лазар Вуковић, трговац, родом из Требиња; Лука Ристић, трговац, родом из Требиња; Мијаило Вуковић, трговац, родом из Требиња; Мијат Митровић, трговац, родом из Требиња; Никола Перин, трговац, родом из Мостара; Никола Черно, трговац, родом из Требиња; Ристо Јо/в/ановић Скар., трговац, родом из Сарајева; Ристо Марчета, трговац, родом из Мостара; Симеон Комненовић, трговац, родом из Требиња; Стеван Ковач, трговац, родом из Требиња; Теодор Гојшина, трговац, родом из Требиња; Томо Вукојевић, трговац, родом из Требиња; Тришко Мичић, трговац, родом из Мостара.

Загар:

Мијаило Теодоровић, трговац, родом из Сарајева.

Млеци (Венеција):

Јован Кујунџић, трговац, из Ливна у Босни.

Скрадин:

Димитрије Билогија, родом из Босне; Симеун Сердић, трговац, родом из Босне.

Трст:

Гаврило Бојовић (Бајовић), трговац /из Сарајева/, за Александра и Лазара, синове

своје.

Шибеник:

Лазар Стоисављевић, трговац, родом из Ерцеговине.

8. Доситеј Обрадовић, Мезимац. Част втора. По подлиному рукопису Павлом Соларићем издан. Будим 1818.

Трст:

Александар и Лазар браћа Бајовић /из Сарајева/, ученици.

9. Константин Павловић, Повест о коначном изгубљенију француског војинства у северној страни збиштемсја лета 1812. Пантелејмоном Михаиловићем с додатком преведена. Будим 1818.

Босна.

Сарајево:

Петар Лучић, купац и љубитељ наука, 2 књиге.

10. Доситеј Обрадовић, Мезимац. Част втора. По подлиному рукопису Павлом Соларићем издан. Будим 1818.

Скрадин:

Г. Лука Филиповић, уроженец Мостарски из Ерцеговине, Купец Дубровнички.

11. Забавник за годину 1821. Димитријем Давидовићем састављен. Беч /1821/.

Крањјевац:

Петар Баиловић Мостарац.

Скрадин:

Симеон Сердић, родом из Босне, купац скрадински.

12. Вук Стеф. Караџић, *Народне српске пјесме*. Књига друга, у којој су пјесме јуначке најстарије. Лајпциг 1823.

Дубровник:

Јован Шкуљевић /родом из Мостара/; Стефан Ђуросавић /родом из Требиња/;
Ристо Петар Мичић /родом из Мостара/.

Пешија:

Алекса и Никола Михаиловић, трговци (из Сарајева).

13. Вук Стеф. Караџић, *Народне српске пјесме*. Књига трећа, у којој су пјесме јуначке позније. Лајпциг 1823.

Дубровник:

Јован Шкуљевић /родом из Мостара/; Стефан Ђуросавић /родом из Требиња/;
Ристо Петар Мичић /родом из Мостара/.

Пешија:

Алекса и Никола Михаиловић, трговци (из Сарајева).

14. Георгије Магарашевић, *Историја најважнији политични европејски прикљученија од Вијенског мира 1809. до 1821. год. Беч 1823.*

Тријест (Трст):

Димитриј Милаковић, родом из Мостара.

Србија:

Риста Милутиновић, Сарајевац.

15. Вук Стеф. Караџић, *Народне српске пјесме*. Књига прва, у којој су различне женске пјесме. Лајпциг 1824.

Дубровник:

Јован Шкуљевић /родом из Мостара/; Стефан Ђуросавић /родом из Требиња/;
Ристо Петар Мичић /родом из Мостара/.

Пешија:

Алекса и Никола Михаиловић, трговци (из Сарајева).

16. Јоаким Вујић, *Новјејше зелеописаније целого света*. Будим 1825.

Београд:

Риста Дамјан Милутиновић, рођен у Сарајеву, купически калфа у Београду.

17. Даница. *Забавник за годину 1826. Издао Вук Стеф. Караџић. Прва година. Беч /1826/.*

Брод Славонски:

Алекса Мијаиловић, трговац (из Сарајева); Милован Васиљевић, трговачки калфа из Сарајева.

Загар:

Макарије Вукадиновић, пострижник манастира Крке и парох у Неретви.

Тријест (Трст):

Александар Бајовић /из Сарајева/.

Дубровник:

Димитрије Милановић /Милаковић!/, родом из Мостара, 2 књиге; Јован [Куљевић, родом из Мостара, 2 књиге; Јово Симић, терзија, родом из Гласинца; Лазар Голић, родом из Мостара; Лазар Поповић, родом из Црквешта /Херцеговина/; Никола Племић, родом из Мостара.

Мостар (у Ерцеговини):

Видак Марковић за сина Ата; Димитрије Лелек; Јефтан Н. Аничих, за сина Гавра.

18. Сима Милутиновић Сарајлија, Србијанка. Беч 1826.

Хоћин (у Бесарабији):

Александар Х. Трипковић Сарајлија.

19. Доситеј Обрадовић, Христоутија сирјеч благи обичаји и Венац од алфавита. Београд 1826.

Шибеник:

Поповић Макс., Требињац из Ерцеговине.

20. Христијан Вилхелм Хуфеланд, Макровиотика или наука о продуженију живота човеческог. Преведена и с додатцима умножена Јованом Стејићем. Беч 1826.

Земун:

Викан /?/ Јо/в/ановић, Ерцеговац из Мостара.

Карлштадт (Карловац):

Аничих Јевтимије, трговац дубровачки (родом из Мостара); Ковачевић Марко, трговац дубровачки (родом из Требиња); Милаковић Димитрије, трговац дубровачки (родом из Мостара); Павловић Лазар, трговац дубровачки (родом из Мостара); Филиповић Лука, трговац дубровачки (родом из Мостара).

21. Аврам Бранковић, Карактеристика или описаније народа по целој земљи живећег. Будим 1827.

Београд:

Пеја Гавриловић, кантархија, Херцеговац из нахије Гацко, села Казинца, син Гаврила Теодоровића.

Дубровник (Раџуза):

Христифор Лучић, родом из Сарајева; Димитрије Милаковић, трговац /родом из Мостара/; Ристо Николаје Мичић, трговац, родом из Мостара; Јово Шкуљевић, трговац из Мостара; Тодор Стефановић, Требињанин.

Крапџевац:

Раде Сарајлија.

Ријека (Фуџума):

Благородна госпођа удова Сара Вуковић од Беркасо, рођена Милодраговић из Мостара Ерцеговине.

Пешиа:

Никола Развала, сензал, родом из Сарајева.

Шибеник:

Никола Кнежевић, трговац из Ерцеговине; Петар Ковачевић, трговац из Ерцеговине.

22. Милован Видаковић, Касија царица или травезиран Октавијан. Будим 1827.

Београд:

Христифор Д. Милутиновић, трговац, рођ. Сарајевац.

Раџуза (Дубровник):

Јово Шкуљевић, купац, /из Мостара/, 2 књиге.

23. Даница. Забавник за годину 1827. Издао Вук Стеф. Караџић. Друга година. Беч 1827.

Београд:

Христифор Дамјан Милутиновић, родом из Сарајева; Сима Трифуновић, родом из Ерцеговине, из села Ораа.

Дубровник:

Трговци родом из Мостара: Јован Шкуљевић, за себе и за два своја брата, Стефана и Јефтана, 3 књиге; Никола Брцић, Атанасије Антић, Лука Филиповић, Ристо Лелек, Ђуро Ковачевић, Ристо Петар Мичић, Јово Ђуро Мичић, Ристо Никола Мичић, Лазар Голић, Јово Ристан Ристић и Ристо Петар Опухић.

Трговци родом из Требиња: Стефан Ђурасавић, Марко Ковачевић, Илија Кукавичић, Теодор Чучковић и Теодор Стефановић; Јово Симић, терзија, родом из Гласинца.

24. Сима Милутиновић Сарајлија, Зорица. Будим 1827.

Београд:

Риста Дамјан Милутиновић, родом Сарајевац, трговац и житељ београдски, 1 књига; Димитрије Вукашиновић, трговац и житељ београдски, рођен у Босни у селу Кожусина у нахији Градачкој, 1 књига.

Зворник (варош у Босни):

Теодор Христић, трговац, 1 књига; Стефан Милошевић, трговац, 1 књига.

25. Евстатије Михајловић, Цвет невиности или Добривој и Александра. Будим 1827.

Београд:

Христифор Дамјан Милутиновић, рођен Сарајевац, трговац; Василије Петров Ковачевић, трговац и житељ мостарски; Спасоје Скулић, Херцеговац, рођен у Требињу, селу зовомом Чичево.

Зворник:

Теодор Ристовић, трговац; Риста Антонијевић, ученик.

26. Јован Пачић, Сочиненија пјеснословска. Будим 1827.

Ријека (Фиума):

Благодородна госпођа Сара Вуковић од Берегсо, рођена Милодраговић, из Мостара у Ерцеговини.

Тријест (Трст):

Јово Шкуљевић, трговац из Дубровника /родом из Мостара/.

27. Јован Стерија Поповић, Невиност или Светислав и Милева. Жалосно позориште у пет дејствија. Трошком Матице српске. Будим 1827.

Београд:

Риста Крајина, трговац, рођен у Мостару; Симеон Алексић, трговац, рођен у Модричи; Јо/в/ан Грубаровић, трговац београдски, рођен у Мостару; Вучко Комадина, родом Ерцеговац; Риста Дамјан Милутиновић, трговац београдски, родом Сарајевац, 2 књиге; Милош Станковић, капамахија, и за своју супругу Анку, кћи Д. Милутиновића Сарајевског, 2 књиге; Госпођа Анка супруга Трпке Петровића, родом Сарајевка.

Шабац:

Теодор Ристић, трговац зворнички; Јо/в/ан Максимовић, трговац зворнички; Антоније Јовановић, трговац зворнички.

28. *Сербске летописи за год. 1827. Књ. 9/2. Будим 1827.*

Београд:

Христофор Д. Милутиновић, трговац, родом Сарајевац.

Раџуза (Дубровник):

Јово Шкуљевић, купац /родом из Мостара/, 2 књиге.

29. *Даница. Забавник за годину 1828. Издао Вук Стеф. Караџић. Трећа година. Беч /1828/.*

Београд:

Ђорђе Главинић, трговац, родом из Мостара; Ристо Ахи-Лазаревић Шилковић, трговац, рођен у Сарајеву; Мића Митровић, трговац и житељ палешки, бивши писар магистрата лозничког, рођен у Зворнику; Васиљ Петров Ковачевић, трговац и житељ Мостарски; Пејо Гавриловић, унук Теодора Вујанића, рођен у Ерцеговини у нацији Гачанској у селу Казанцима, мајстор кантарски (Вук каже: ово је рођени брат славног мог певача *Тешана Подрујовића*, кога су зато прозвали *Подрујом* и *Подрујовићем*, што је био врло велики, тј. по *друјоја*); Теодор Тадијћ, ћурчија из Сарајева.

Дрњиш:

Петар Лиовић? /Миовић!/, трговац.

Дубровник:

Атанасије Аничић, трговац, рођен у Мостару; Јово [Куљевић, трговац, рођен у Мостару; Стефан Ђурасавић, /родом из Требиња/, трговац.

30. *Вук Стеф Караџић, Милош Обреновић, књаз Србији или грађа за српску историју нашега времена. Будим 1828.*

Дрњиш:

Петар Миовић, љубитељ наука.

Дубровник:

Лазо Голић, трговац, родом из Мостара; Јово Шкуљевић, трговац, родом из Мостара.

Пешта:

Никола Развала, родом из Сарајева.

Смедерево:

Ђорђе Станишић Сарајевац.

31. *Јован Стерија Поповић, Живот и витешка војевања славног кнеза епирског Ђорђа Кастриота Скендербега. Будим 1828.*

Црна Гора:

Високоучени Симеон Милутиновић Сарајлија, стихотворац српски.

32. *Јован Стерија Поповић, Милош Обилић. Јуначко позориште у пет дејствија. Будима 1828.*

Београд:

Никола Аци Селаковић, трговац, рођен у Сарајеву.

Нови Саг:

Петар Марковић, Сарајлија.

Стари и Нови Сланкамен:

Риста Игњатић, чизмар у Крчедину, рођен Мостарац.

Црна Гора:

Високоучени Симеон Милутиновић, Сарајлија, стихотворац српски.

Смедерево:
Ђорђије Станишић, Сарајевац.

33. Стефан Аћимовић, *Витештво српско или описаније дрезни српски јунака*. Будим 1829.

Нови Сад:
Петар Марковић, Сарајлија.

34. Христијан Феликс Вајс, *Ромео и Јулија*. Једно жалосно позориште у пет дејствија, преведено с немачког језика на српски Василијем Јовановићем. Будим 1829.

Београд:
Риста Милутиновић /Сарајевац/, трговац, за себе и своју супругу госпођу Јецу, љубитељку наука, 2 књиге.

35. Милован Видаковић, *Силоан и Милена*. Будим 1829.

Темнишвар:
Честељјши Јо/в/ан Вуксановић, ђакон из Мостара.

36. Даница. Забавник за годину 1829. Издао Вук Стеф. Карачић. Четврта година. Будим /1829/.

Београд:
Ђорђије Главинић, трговац, рођен у Мостару; Ристо Ахи-Лазаревић Шиљковић, трговац, рођен у Сарајеву; Мића Митровић, трговац и житељ палешки, бивши писар магистрата лозничкога, рођен у Зворнику; Васиљ Петров Ковачевић, трговац и житељ мостарски; Пејо Гавриловић, унук Теодора Вујанића, рођен у Ерцеговини у наји Гачанској, у селу Казанцима, мајстор кантарски (ово је рођени брат славнога мога певача *Тешана Подрујовића*, кога су за то прозвали *Подрујом* и *Подрујовићем*, што је био врло велики тј. *по групоа*); Теодор Тадиј, хурчија из Сарајева.

37. Доситеј Обрадовић, *Писма*. Скупио и на свет издао Г./еоргије/ М./агарашевић/. Будим 1829.

Нови Сад:
Петар Марковић, Сарајлија.
Карловци Горњи:
Гаврил Вучковић, парох требињски.

38. Јевта Поповић, *Разна дела*. Свеска трећа: *Милошијада*. Будим 1829.

Београд:
Госпођа Јованка супруга Вучка Хаџића, рођен у Сарајеву; Господар Василије Петар Ковачевић, трговац и житељ шабачки, рођен у Мостару, у Херцеговини; Господар Сима Трифуновић, трговац и житељ београдски, рођен у Херцеговини, Требињу.

Ужице:
Поштенородни Станиша Кукавичић, трговац и љубитељ књижевства, рођен у Требињу; Поштенородни Јакша Радовић, трговац, житељ сарајевски.

39. Живан Теодоровић Смедеревац, *Описаније разни живота и прикљученија војводе српског Стефана Јакшића*. Повест морално-романтичарска. Будим 1829.

Београд:

Христа Дамјан Милутиновић, трговац и житељ београдски, рођен у Сарајеву; Георг Главинић, трговац и житељ београдски, рођен у Мостару у Херцеговини, за себе и за сина младољетног Димитрија, 2 књиге; Јован Груборовић, трговац и житељ београдски, рођен у Мостару у Херцеговини, за себе и за брата свога Стефана, ученика, 2 књиге.

Палеж (Обреновац):

Јефтимије Јовановић, трговац и житељ палешки, рођен у Мостару у Херцеговини.

40. Јоаким Вујић, *Новоизобретено и благоустроено прибављење ко училишту добродетељи*. Будим 1830.

Ужице:

Станиша Кукавичић, купац и љубитељ књижевства, рођен у Требињу; Јакша Радовић, купец и житељ сарајевски.

41. Георгије Захаријадис, *Руководство к славенској граматици*. Будим 1830.

Београд:

Поштенородни Георгиј Главинић, трговац, рођен у Мостару.

42. Ј. Ф. Јингер, *Одело из Трста*. Весела игра у четири дејствија. С немачког на српски језик Михаилом Витковићем преведена. Будим 1830.

Дубровник:

Јован Ковачевић, купац, родом из Мостара; Јован Шкуљевић, трговац /родом из Мостара/; Марко Ковачевић, родом из Мостара; Лазар Поповић, родом из Ерцеговине; Јован Симић, родом из Сарајева.

43. К. Г. Крамер, *Возарска девица*. С немачког на српски преведена Стефаном Марковићем. Прва частица. Карлштадт 1830.

Београд:

Геор. Главинић, купац и житељ београдски, рођен у Мостару у Ерцеговини, за себе и сина свог Димитрија, 2 књиге; Риста Трифковић, ћурчија сарајевски.

Дубровник:

Марко Ковачевић, рођен у Мостару; Лаз./ар/ Поповић, рођен у Херцеговини; Јован Шкуљевић, из Мостара; Јован Периновић, трговац из Сарајева.

44. Г/еоргије/ М./агарашевић, *Дух списанија Доситејеви*. Будим 1830.

Дубровник:

Јован Шкуљевић, рођен у Мостару; Лазар Поповић, трговац /рођен у Херцеговини/.

Нови Сад:

Петар Марковић Сарајлија.

Пешија:

Никола Развала из Сарајева, совокупитељ /претплатника/, трговац.

45. Атанасије Николић, *Љуба Миланова*. Једна романтическа повест. Будим 1830.

Нови Сад:

Петар Марковић Сарајлија; Манојло Милутиновић Сарајлија.

46. Јован Стерија Поповић, *Наод Симеон или несрећно супружество*. Трагедија у пет дејствија по народној песми. Будим 1830.

Пешта:

Илија Теодоровић, ученик, родом из Сарајева.

47. Српска пчела или нови цветник за год 1830. Засађен и обделан Павлом Стаматовићем. Будим /1830/.

Нови Саг:

Јован Хаџи Теодоровић, рођени Сарајевац.

48. Филип Честерфилд, Руководство чловјеческог живота. Преведено с италијанског од Спиридона Алексијевића, родом Милорадовића из Херцеговине. Будим 1830.

Неранџа или Неретва:

Преподобни отац Макариј Вукадиновић, парох у Неретви или Форт опус, 10 књига; Николај Куртовић; Петар Бошковић; Стојан Терзић; Евтимије Милонић Шиндолић, сградитељ сокотекушчија, 3 књиге.

Раџуза или Дубровник:

Петар Томић, рођен у Сарајеву; Стефан Ђурасовић, родом из Требиња; Христифор Христић, из Требиња; Николај Марновић, из Требиња; Евтимије Ковачевић, родом из Мостара; Јово Марчетић, родом из Мостара; Јовица Перовић, из Требиња; Јово Шотрић, родом из Мостара; Симеон Пупић, родом из Ерцеговине; Јово Шкољевић, родом из Мостара; Теодор Марић, из Ерцеговине, терзија; Лазар Павловић, из Ерцеговине; Вуколаје Бајло, родом из Мостара; Марко Ковачевић, родом из Ерцеговине; Христифор Мићић, родом из Мостара; Христифор Мићић Николин, родом из Мостара; Симеон Ковачевић, родом из Дувна; Георгије Николин Ковачевић, из Дувна; Георгије Периновић, родом из Мостара; Јово Лајновић, родом из Новог; Георгије Ковачевић, из Мостара; Јово Георгије Мићић, родом из Мостара; Мићо Трипе Мићића, родом из Сарајева; Николај Милишић, родом из Ерцеговине; Јово Груица, терзија родом из Мостара; Стефан Чучковић, из Требиња, терзија; Јевтан Бравачија, родом из Мостара, купац; Трифко Пушица, из Ерцеговине; Христифор Лучић, родом из Сарајева; Гаврил Гашић, рођен у Мостару, купац; Лазар Томић, родом из Мостара, купац; Георгије Продановић, родом из Фоче, купац; Стефан Бабић, родом из Ерцеговине.

49. Художество одвратити болести. Из искуства и више славни списатеља дела скупио и на српски превео Василиј Чокрљан. Пешта 1830.

Дубровник:

Христофор Лучић /родом из Сарајева/, за синове Емануила и Лазара, 2 књиге; Никола Михајлов од Верцић родом из Мостара; Јевта Шкуљевић, трговац /родом из Мостара/; Јован Шкуљевић, трговац /родом из Мостара/; Јован Лајновић /родом из Новог/, трговац; Јован Симић, терзија из Сарајева; Христифор Голић /родом из Мостара/, трговац; Христофор Пет. Мичић /из Мостара/, трговац; Стефан Чучковић /из Требиња/; Теодор Чучковић /из Требиња/; Сима Пупић Херцеговац.

Требиње манастир:

Преподобњејши Партеније Перовић, игуман; Теофил Бошковић, јеромонах; преподобни Стефан Чучковић; Христифор Зотовић; Максим Паликућа, ђакон.

Трговци из Требиња:

Михаил Митровић, Јовица Перовић, Сима Перовић, Јован Зотовић.

Нови Саг:

Манојло Милутиновић, Сарајлија.

50. Јевта Поповић, *Свеславија или пантеон*. Свеска прва: *Душан*. Будим 1831.

Београд:

Поштенородни Стефан Илић, трговац и житељ београдски, рођен у Мостару;
Риста Сумбуловић, трговац и житељ београдски, рођен у Мостару.

Трст:

Александар Бајовић, трговац /из Сарајева/.

51. Јевта Поповић, *Свеславија или пантеон*. Свеска друга: *Кнез Лазар цар српски. Марко Краљевић*. Будим 1831.

Дубровник:

Петар Томић, великокупац /родом из Сарајева/; Христофор Лучић, великокупац /родом из Сарајева/, за сина Емануела; Јо/в/ан Шкуљевић, великокупац, љубитељ књижевства /родом из Мостара/; Лазар Голић, трговац /родом из Мостара/; Јо/в/ан Лајновић, трговац /родом из Новог/.

52. Милош Лазаревић, *Племенита и силна љубав*. Будим 1831. Вуков правопис.

Београд:

Спасоје Краљевић, трговац Сарајевски, родом из Требиња; Тришко Пушарић, трговац Сарајевски; Никола Бошковић, трговац шабачки, родом из Мостара; Наум Нешић, трговац Шабачки, родом из наије Градичке; Јован Пешковић, трговац сарајевски, родом из Коњица; Никола Аци-Селаковић, трговац београдски, родом из Сарајева.

53. *Српски родољубац*. Уређен Василијем З. Чокерљан. Част I. Будим 1832.

Београд:

Симеон Милутиновић, Сарајлија, списатељ српски.

54. Јован Стејић, *Сабор истине и науке*. Београд 1832.

Београд:

Сима Милутиновић, Сарајлија, полицај београдски; Ђорђе Главинић, рођен у Мостару у Ерцеговини; Стефан Мијатовић, рођен у Требињу у Ерцеговини.

Крајијевци:

Тодор Михаиловић, из Сарајева.

Сарајево:

Поштенородни Јован Будимлић, трговац; Алекса Јелић, трговац; Јакша Радовић, трговац; Лазар Теодоровић, трговац; Илија Кораћевић, трговац.

Дубровник:

Јово М. Ковачевић, родом из Мостара, трговац; Христифор Голић, родом из Мостара, трговац; Никола Ковачевић, родом из Мостара, трговац; Лазар Павловић, трговац; Стефан Чучковић, трговац /родом из Требиња/; Лазар Поповић, трговац, родом из Пиве; Марко Ковачевић, трговац /родом из Мостара/; Јефтан Зец, трговац, родом из Мостара; Јово Шотрић, трговац, родом из Мостара; Ристо Н. Мичић, трговац /из Мостара/; Тодор Чучковић, трговац, из Требиња; Манојло Ђук, трговац из Љубомира; Вукан Томић, трговац, родом из Мостара; Стојан Терзић, трговац, родом из Невесиња; Михаил Ахи-Авакумовић, трговац, родом из Сарајева; Никола Зец, трговац, родом из Мостара; Ристо Билић, трговац, родом из Мостара; Симо Перовић, из Требиња.

55. Петар Стојшић, *Еликон или средство украшенија душе*. Трећа част. Будим 1832.

Пешија:

Николај Разваловски, трговац, родом из Сарајева.

56. Димитрије П. Тирол, *Политическо земљеописаније*. Београд 1832.

Црна Гора:

Поштенородни Илија Кукавичић (родом из Требиња), трговац.

Дубровник:

Преподобни Хризантије Николајевић, администратор парохије дубровничке, родом из Сарајева.

Поштенородна господа трговци и ревносни Срби. (Претплатнике је сакупио учитељ Ђорђе Николајевић):

Јово М. Ковачевић (родом из Мостара); Христофор Голић (родом из Мостара); Илија Бајаловић (родом из Мостара); Ристо Билић (из Мостара); Јово Шотрић (из Мостара); Лазар Поповић (из Пиве); Андреја Андрић (из Ерцеговине); Михајло Аци-Авакумовић (из Сарајева); Вукан Томић (из Мостара); Стојан Терзић (из Невесиња); Јован Зец (из Мостара); Јово Н. Периновић (из Сарајева); Тришко Драгојевић (из Мостара).

57. *Забавник за 1833. годину*. Уредио Димитрије Давидовић. Београд /1833/.

Београд:

Житељи и трговци београдски:

Нићифор Јо/в/ановић, јеромонах општежитељног манастира Тројице, у нахији зворничкој; Георгије Главинић, рођен у Мостару у Ерцеговини; Јован Груборовић, рођен у Мостару у Ерцеговини; Стефан Мијатовић, рођен у Требињу у Ерцеговини, у селу Гојшићима.

Дубровник:

Хрисант Николајевић, парох дубровачки /родом из Сарајева/; Јован Неимаровић, рођен у Мостару, трговац.

58. Вук Стеф. Карацић, *Народне српске пјесме*. Књига четврта, у којој су различне јуначке пјесме. Беч 1833.

Карлштадтска епархија. Пројоипрезвитералъ Будачки:

Мијаило Гаћеша, парох Требињски.

Дубровник:

Христифор Лучић-Ћук, трговац /родом из Сарајева/; Петар Томић, трговац /рођен у Сарајеву/; Ристо П. Мичић, трговац /родом из Мостара/; Ђуро Н. Ковачевић, трговац /родом из Мостара/.

59. Лука Милованов, *Опит наставлења к српској сличноречности и слогамерју или просодији*. Издао Вук Стеф. Карацић. Беч 1833.

Карлштадтска епархија. Пројоипрезвитералъ Будачки:

Мијаило Гаћеша, парох Требињски.

60. Сима Милутиновић, *Пјеванија црногорска и херцеговачка*. Будим 1833.

Имошки:

Благородни Арсеније Поповић, царско-краљевски депутат од границе и лазарета; Честњејши Симеон Илић, јеромонах парох имотски.

61. Евстатије Михајловић, *Освета и судбина или Драгомир жупан требињски*. Част друга. Будим 1833.

Београд:

Поштенородни Стефан Мијатовић, купац и житељ београдски, рођен у Ерцеговини, у Требињу, селу Гојшићу.

62. Доситеј Обрадовић, *Живот и прикљученија*. На ново препечатана и издана Глигоријем Возаровићем. Прва част. Београд 1833.

Београд:

Симеон Милутиновић, Сарајлија или Чубро Чојковић, члан полиције београдске; Георгије Главинић, купац и житељ београдски, рођен у Мостару у Ерцеговини; Јован Неимаревић, купац и житељ Рагузински, рођен у Мостару; Лаза Ђуричић, купац и житељ Сарајевски, рођен у селу Влаићу у нахији тешанској; Стефан Мијатовић, купац и житељ београдски, рођен у Ерцеговини у Требињу, у селу Гајшићу; Јован Теодоровић, купац и житељ зворнички.

Сарајево:

Послани од Луке Филиповића.

Јевтимије Јосифовић, парох; Захарије Алексијевић, парох; Замфир Ј. Скарић, цариградског брата трговац; Георгије Кнежевић, учитељ II класе, рођен у Скрадину у Далмацији; Симо Поповић, учитељ I класе; Јован П. Будимлић, трговац; Јован Милосављевић, трговац; Теодор Ј. Бошковић, трговац; Лука Филиповић, трговац; Јован Бесара, трговац; Ристо Тузлић, трговац; Симо Пупић, трговац, родом из Ерцеговине; Спасоје Краљевић, трговац, родом из Ерцеговине; Петар С. Ковачевић, трговац, родом из Мостара; Драго Укропина, трговац, родом из Требиња; Симо Георгијевић, трговац из Ушћупа; Ристо Томић, трговац; Лазар Алексић, трговац, родом из Ерцеговине, Ристо Поповић, ученик, родом из Кнежпоља.

63. Доситеј Обрадовић, *Езопове и прочих разних баснописцев... басне*. На ново препечатана и издана Глигоријем Возаровићем. Прва част. Београд 1833.

Београд:

Тодор Христић, купац и житељ зворнички; Јован Неимаровић, купац и житељ рагузински, рођен у Мостару у Ерцеговини.

64. Доситеј Обрадовић, *Совјети здравога разума*. На ново препечатана и издана Глигоријем Возаровићем. Част четврта. Крагујевац 1833.

Београд:

Георгиј Главинић, купац и житељ београдски, рођен у Мостару, у Ерцеговини, за сина свога Димитрија.

65. Исидор Стојановић, *Нравоучителне басне*. Будим 1833.

Пешија:

Марија Х. Теодоровић Сарајевка.

66. М. Х. Ф. Т. Фог, *Брачни поклон младим супружницима, заручницима...* Прево Лазо Зубан. Београд 1833.

Београд:

Тодор Христић, трговац и житељ зворнички.

67. Даница. *Забавник за годину 1834*. Издао Вук Стеф. Карацић. Пета година. Беч /1834/.

Карлштадтска епархија м. Пројоцрезвиперат Будачки:

Мијаило Гаћеша, парох Требињски.

Дубровник:

Христифор Лучић-Ђук, трговац, /родом из Сарајева/; Петар Томић, трговац, /родом из Сарајева/; Ристо П. Мичић, трговац, /родом из Мостара/; Ђуро Н. Ковачевић, трговац, /родом из Мостара/.

Загар:

Генадије Бједов, јеромонах манастира Крупе и администратор прохије крупске.

Сарајево:

Трговци: Димитрије Будимлијћ, 3 књиге; Петар Бесаровић, 3 књиге.

Тријест (Трст):

Браћа /Александар и Лазар/ Бајовићи, великокупци /из Сарајева/.

68. Доситеј Обрадовић, *Етика или философија морална по системи професора Соаве. На ново препечатана и издана Глигоријем Возаровићем. Част пета. Крагујевац 1834.*

Београд:

Јакша Радовић, купац и житељ београдски, рођен у вароши Пљевљима у Ерцеговини.

69. Српски летопис за 1834. Књ. 36. Будим 1834.

Крагујевац:

Сима Милутиновић, Сарајлија, историограф.

70. Јован Берић, *Житије пресвјате, пречисте, преблагословне славне владичице наше Богородице и присно-деве Марије. Будим 1835.*

Сарајево у Босни:

Поштенородни Аци Христо Теодоровић; Ахи Илија, Христе Теодоровића син; Ахи Пера, Христе Теодоровића син; Рајо Петровић; Мојсеј, дуовник из Патријаршије; Милош Јо/в/ановић; Алекса Михајловић, великокупац, за себе 1, а на поклон сиромашној деци 50. Укупно 57.

71. Доситеј Обрадовић, *Собраније разних правоучителних вешчеј. На ново препечатана и издана Глигоријем Возаровићем. Част шеста. Београд 1835.*

Београд:

Јего превосходителство Росијакаго императорскаго величества статски совјетник и кавалер разних ордена Јово Кузманов Даниловић, рођен у Ерцеговини у Требињу, у племену Зубцима; Чубро Чојковић, Црногорац, поета српски; Јован Неимаровић, купац и житељ београдски, рођен у Мостару у Ерцеговини; Теодор Христић, купац и житељ зворнички; Јован Мијатовић, ученик прве класе, рођен у Ерцеговини у Требињу, у селу Гојшићу.

Сарајево:

Поштенородни Теодор Ђирковић, купац и житељ сарајевски, рођен у Ерцеговини, у вароши Пљевљима; Трипко Пушерих, купац и житељ сарајевски, рођен у Ерцеговини у племену Гацко, у селу Мијољачама.

Мостар, варош у Ерцеговини:

Благоразумни Христифор Сумбуловић, наставник јуности мостарске, рођен у Мостару; Христифор Жуњић, терзија, рођен у Мостару, за сина Саву.

Манастир Житомилић, на реци Неретви:

Послани од благоразумног Христифора Сумбуловића, наставника јуности мостарске.

Преподобни Серафим Шољанић, ефимериј у Мостару, јеромонах и пострижник општежитељног манастира Житомилића, рођен у Далмацији; Мелетије Плавшић, јеромонах и пострижник општежитељног манастира Житомилића, рођен у Далмацији; Јанићије Илић, ефимериј у Мостару, рођен у Требињу, јеромонах и пострижник општежитељног манастира Завале у Попову.

72. *Забавник за годину 1835. Уредио Димитрије Давидовић. Крагујевац /1835/.*

Београд:

Ђорђе Главинић, трговац, рођен у Мостару.

Мостар (у Ерцеговини):

Јоаникиј Илић, родом из Требиња, пострижник манастира Завале; Серафим Шолаја, родом Далматинац, пострижник манастира Житомислић, ефемериј у Мостару; Шћепан Ковачевић, трговац, родом из Мостара; Мелетије Мијавишо (?), јеромонах, родом Далматинац, и пострижник манастира Житомислића; Христофор Борковић, јеромонах, пострижник манастира Житомислића, родом Далматинац; Христофор Сумбуловић, учитељ, родом из Мостара.

Сарајево:

Лука Филиповић, трговац; Лука Кулунџић, трговац из Лијевна; Паво Лалић, парох Пазаришки; Ристо Тузлић, трговац.

73. *Милован Видаковић, Усамљени јуноша. Београд 1836.*

Београд:

Високоучени Симеон Милутиновић, Сарајлија, књажески историограф и стихотворац; Јо/в/ан Неимаровић, трговац, рођен у Мостару у Ерцеговини; Георгиј Главинић, трговац, рођен у Мостару; Хаџи Никола, сиротан Хаџи Ристе Теодоровића, трговца из Сарајева.

74. *Забавник за годину 1836. Уредио Димитрије Давидовић. Крагујевац /1836/.*

Београд:

Јего превосходителство императорски руски статски совјетник и разних орденон кавалер Јова Кузманов Даниловић, рођен у Ерцеговини у Требињу, у племену Зубцима; Јован Неимаровић, купац и житељ београдски, рођен у Мостару у Ерцеговини.

Крагујевац:

Сима Милутиновић, Сарајлија, књажески историограф српски.

75. *Вук Стеф. Караџић, Народне српске пословице и друге различне, као оне у обичају узете ријечи. Цетиње 1836.*

Далматинска епархија:

Стефан Видосављевић, парох дрнишки; Силвестер Вучковић, парох скрадински / родом из Босне/.

76. *Доситеј Обрадовић, Мезимац. На ново препечатана и издана Глигоријем Возаровићем. Част седма. Београд 1836.*

Београд:

Благородни и високоучени Чубро Чојковић Црногорац и поета српски; Јован Неимаровић, купац и житељ београдски, рођен у Мостару у Ерцеговини.

Сарајево:

Поштенородни Теодор Ђирковић, купац и житељ сарајевски, рођен у вароши Пљевљима у Ерцеговини; Трипко Пушерић, купац и житељ сарајевски, рођен у Ерцеговини у племену Гацку у селу Миољачама.

77. *Српско далматински алманах за лето 1836. Издао на свет Теодор Петрановић. Карлштадт 1836.*

Дубровник:

Јово Шкуљевић, трговац /родом из Мостара/; Стефан Чучковић, трговац /родом из Требиња/; Лазар Поповић, трговац /из Херцеговине/; Јово Симић, трговац /из Сарајева/; Христифор Ник. Мичић, трговац /из Мостара/; Георгиј Ковачевић, трговац /из Дувна/; Јово Периновић, трговац /из Сарајева/; Јово Ник. Зец, трговац /из Мостара/; Никола Миличић, трговац, родом из Требиња.

Имо/т/ски:

Преподобни отац Викентиј Торбица, пострижник крупски, и администратор имо/т/ски; Арсениј Поповић, ц. к. депутат; Марко Шундечић, трговац и тутор црквени.

Драговић манастир:

Преподобни отац Симеон Илиј, проигуман; отац Никифор Ковачевић, проигуман и парох врлички. Јеромонаси: Никанор Синобад, Гаврил Бједов, Јосиф Милковић, манастира администратор; Петар Стоисављевић, протојереј и парох отишички.

78. Георгије Захаријадис, Хранилиште или ти амајлија за младеж српску. Беч 1837.

Сарајево:

Поштенородни Теодор Ђирковић, купац и житељ сарајевски, рођен у вароши Пљевљима у Ерцеговини.

79. Сима Милутиновић, Пјеванија црногорска и херцеговачка. Будим 1837.

Благонад. младић Јован Георгијевић Сарајевче, 4 екземплара.

80. Тројесесестарство или српске три милине. Лајпциг 1837.

Београд:

Поштенородни Јован Неимаровић, купац и житељ Београдски рођен у вароши Мостару у Ерцеговини.

Одеса.

(Скупио Платон Симеонович)

Јего Високоб. Г. Филип Лучић, Коммерциј. Совјетник и кавал. Из Херцегов. родом. 10 књ.; Јего Благор. Г. Михаил Милутн-Савић, Капетан руске службе и кавал. из Херц., и за сина Михаила; Јего Високоб. Г. Христофор Никшић, Капет. и Кавал. Родом из Требјесе Оногштске у Херцегов.; Јего Високоб. Г. Јован Драгићевић Никшић жандарм. поруч. из Требјесе родом, и за сина својега Богд. З; Благопоч. Г-р. Јован Панић, тргов. из Херцегов.; Благопоч. Г-р. Максим Марковић, из Херцегов.

П р и м. Истога часа, кад сам Новосадске пренумеранте дописао био, дође ми Поштар с писмом из Одесе од нашега Сербљина Фрушкогорца Г. Платона Симеоновича пуно љубезности и с назначенима пронумерантима. Усердије братско пристиже, ако н поздније, ама со тим скозније, кад је у писму и векслица.

81. Српска зора. Забавник за годину 1837. /Приредно/ Гл./игорије/ Грујић. Беч, 1837.

Беч:

Чубро Чојковић /Сима Милутиновић, Сарајлија/, списатељ српски.

Сарајево:

Поштенородни Димитрије Будимлић; Јован Мариновић; Мића Јовановић, трговац.

82. Атанасије Теодоровић, Историја Русије. Београд 1837.

Београд:

Јован Неимаровић, купац и житељ београдски, рођен у вароши Мостару у Ерцеговини.

Зворник, варош у Босни:

Поштенородни Теодор Христић, купац и житељ зворнички.

Сарајево:

Поштенородни Теодор Ђирковић, купац и житељ сарајевски, рођен у вароши Пљевљима у Ерцеговини; Поштенородни Г. Ђорђе Главинић, куп. и жит. Београд. рођ. у Вар. Мостару у Ерцеговини.

83. Српско даламатински алманах за љето 1837. Издао на свет Теодор Петрановић. Карлсгадт 1837.

Дрниш:

Преподобни отац Стефан Видосављевић, јеромонах и парох дрнишки; Јаков Бједов, администратор кричански и администратор дрнишки; Честњејша господа: Марко Кричка, администратор кањански, Илија Поповић, администратор баљачки; Андреј Јовић, покојног Јо/в/ана, тунор црковни и члан комунитата дрнишког.

Дубровник:

Гаврил Бједов, администратор неретвански; Јово Шкуљевић, трговац /родом из Мостара/; Христофор Ник. Мичић, трговац /родом из Мостара/.

Имо/џ/ски:

Преподобни отац Викентије Торбица, администратор парохије; Арсениј Поповић, ц. к. депутат; Марко Шундевић, тунор црковни.

Драговић манастир:

Преподобни отац Јосиф Милковић, администратор манастира; Никифор Ковачевић, проигуман и парох врлички; Партеније Милковић, јеромонах; Никанор Синобад, тоже. Пречестњејши Петар Стоисављевић, протопресвитер и парох отишићки; Стефан Плавша, крчмар на Рибарићу; Сава Стоисављевић, земљеделац у Отишићу.

Београд:

Благородни и високоучени Сима Милутиновић Сарајлија, стихотворац српски и књажески историограф.

84. Уранија за 1837. годину. Уредио Димитрије П. Тирол. Београд /1837/.

Београд:

Смаил Чолакмедовић, од фамилије Филиповића из Ерцеговине, секретар књажењског ђумрука; Јово Неимаровић, купац и житељ београдски рођен у Мостару у Ерцеговини.

Дубровник:

Јован Периновић, купац и житељ дубровачки, рођен у Сарајеву.

85. Милован Видаковић, Граматика српска. Пешта 1838.

Ливно (У Босни):

(Послани од Саве Кисин из Ријеке)

Пречестњејши Серафим Којда, архимадрит; Господин Хаџи Јосиф Кујунџија; Лазар Кујунџија; Јо/в/ан Тодоровић; Илија Павловић; поп Василије Ковачевић (Дубно); Јо/в/ан Петровић, речени Радић (Сарајево); Јо/в/ан Хаџи Станишић (Ливно); Атанасије Вилић (Ливно); Симеон Херцег (Ливно); Георг Бовонић (Ливно); Лазар Павловић (Ливно).

86. Персијске басне за Младо и Старо с енглеског од Х. Г. Кена. Превео Јован Шпоршил на немачки а Милош Лазаревић на српски и преводом и Г. Гелерт, Басна. I свека. Пешта, 1838.

Београд:

Ђорђе Главинић, трговац, из Мостара.

87. Јован Стерија Поповић, *Зла жена. Весело позориште у три дејства. Нови Сад 1838.*

Будим:

Госпођа Марија, супруга високоученог Симе Милутиновића Сарајлије или Чубре Чојковића Црногорца, рожд. Поповић.

88. Јован Стерија Поповић, *Покондирена тиква. Нови Сад 1838.*

Осек:

Милош Јоановић из Сарајева, трговац.

89. *Уранија за 1838. годину. Уредио Димитрије П. Тирол. Београд /1838/.*

Београд:

Исмаил Чолак-Мемедовић од фамилије Филиповића, из Ерцеговине, секретар турског језика у књажеско-српском ђумруку; Јован Неимаровић, трговац и житељ београдски, рођен у Мостару, у Ерцеговини.

90. *Голубица за 1839. годину. Књ. I. Београд /1839/.*

Београд:

Ђуро Главинић, трговац и житељ београдски, рођен у Ерцеговини, у вароши Мостару.

Одеса:

Високоблагородни Филип Лучић, комерцији совјетник и кавалер, родом из Херцеговине.

91. Константин Пејчић, *Викентије Присниц, његова ладоводна лекарија. Нови Сад 1839.*

Соколово (Босна):

Честњејши Павле Карановић, парох т.

Шибеник:

Симеон Тркуља, архимандрит крупски и генерал. викар епархије далматинске; Венедикт Кордић, администратор манастира Крупе.

92. Јован Стејић, *Нови прилог за душевну забаву. Књига V. Нови Сад [1839].*

Београд:

Лаза Симић, рођен у Крупањи у Ерцеговини, бакалин.

93. *Воћњак или проста тајност природе. Прикупио с талијанског и на српски језик превео Јевтимије Петровић. Част I. Београд 1840.*

Београд:

Петко Ђедовић, мајстор терзија београдски, рођен у Ерцеговини у Горњој Морачи.

Дубровник:

Поштенородни господин Никола Мићић, великокупац /родом из Мостара/, 6 књига.

Дувно (у Босни):

Честњејши господин Василије, парох дувонски.

Дрњиш:

Благородни господин Петар Мијовић; преподобни господин Макарије Вукадиновић.

Имоцки:

Благонадежни Љубомир, син Јевте Петровића, за свога брата Јована, сина Петка Петровића.

Ливно (у Босни):

Поштенородни Јован, син Николе и Стаке Михатовић; Илија Михајловић; Вуко син Бура Петровића.

Мосџар (Херцеговина):

Поштенородни Алекса Перишић; Петар Чубро.

/У речнику на крају књиге објашњене су неке речи, а поред осталих и Имотски, Ливно и др./

94. Аугуст Коцебу, *Опадници*. Драма у пет дејствија. С немачког преведено. Будим 1840.

Градац (у Босни):

Поштенородна Браћа Ђурић, 1 књига.

Сарајево (у Босни):

Високоучени господин Василиј Николић, I-ве школе професор; Манојло Јефтановић, трговац; Симо Мићић Самоуковић, трговац; Мићо Хаџи Авакумовић, трговци; Господари синови Хаџи Ристе, трговци; Јован Будимлић, трговац; Мића Јовановић, трговац; Нико Скарић, трговац; Георгиј Ристић, трговац; Мића Јовановић, трговац, 10 књига.

Тешањ (у Босни):

Поштенородни Господари браћа Танасић, трговци; Петар Костић, трговац; Димитрија Антоновић, трговац, 3. књиге.

95. *Младић како треба да се изобрази*. Превео с немачког Георгиј Николајевић. Задар 1840.

Дубровник:

Поштовани г. И. Ф. Јукић Бошњак; Лазар Павловић, српски ревнатељ /родом из Мостара/, 2 књиге; Никола Мичић, трговац, /родом из Мостара/; Ристо Пет. Мичић, трговац, /родом из Мостара/; Јово Ђ. Мичић, трговац, /родом из Мостара/; Лазар Поповић, трговац, /родом из Црквишта у Херцеговини/; Стефан Чучковић, трговац, /родом из Требиња/; Симо Ковачевић, трговац, /родом из Дувна/; Лазар Голић, трговац, /родом из Мостара/; Марко Ковачевић, трговац, /родом из Мостара/; Симо Пупић, трговац, /родом из Херцеговине/; Ђуро Н. Ковачевић, трговац, /родом из Мостара/; Симо Перовић, трговац из Требиња.

Неретња:

(Послани од гд. /Дионисија/ Грушића, администратора.)

Преподобни с. Дионисиј Грушић, администратор за себе и за малог Васу Ивановића, 2 књиге. Трговци и житељи: Петар Бошковић, за сина Георгија; Никола Куртовић, за сина Јо/в/ана; Јо/в/ан Паранос, за сина Спиридона; Илија Влачић, за сина Николаја; Петар Јакшић, за сина Димитрија.

Драговић манасџир:

Преподобни Јосиф Милковић, администратор манастира Драговића; г. Никанор Синобад, јеромонах; Јеротеј Ковачевић, администратор верлички.

Сарајево:

Мићо Ацивакумовић, трговац; Ристо Периновић, трговац; Спиро Рајковић, трговац; Алекса Илић, учитељ најстарије класе.

Мосџар:

Јово Шотрић, трговац; Ристо Билић, трговац; Јово Зеџ, трговац.

96. Јевтимије Ивановић, *Нови Плутарх или кратко описаније славни људи*. Четврта част. Нови Сад 1841.

Ливно (у Босни):

Хаџи Јово; Хаџи Јосиф; Лазар, Ристо, Перо, Спиро, браћа Кујунџић, 6 књига; Лука Ристић, родом из Травника, 2 књиге; Јово Тодоровић, за себе и за сина Симеона, 2 књиге;

Хаџи браћа Станишићи, 2 књиге; Јефтан Ђурић, за себе и за сина Ристу, 2 књиге; Спиро Станишић, за себе и за сина Косту, 2 књиге; Ристо Ник. Тузлић, родом из Травника, 1 књига; Ристо Тузлић, за себе и за сина Николу из Сарајева, 2 књиге; Симо Грубаровић, из Травника, у служби код браће Кујунџије; Илија Павловић, и за сина Николу, 2 књиге; Георгиј Бованић, трговац; Спиридон Рајковић, родом из Дубровника.

Рајуза (Дубровник):

Лазар Павловић, трговац, /родом из Мостара/; Лазар Голић, трговац, /родом из Мостара/; Ђуро М. Ковачевић, трговац, /родом из Мостара/.

Силић:

Никола Димитровић, из Сарајева, за себе и за сина Јосифа.

97. Тома Теодоровић, *Полезна књижица за изображенијему младеж. Написано 1841. Пешта /1841/.*

Сарајево:

Хаџи Илија Хаџи Ристић, трговац; Перо Хаџи Ристић, трговац 10 књига; Јовчо Митровић, трговац. Свега 12 књига.

98. *За што? Зато... или изјасненија најобичнији јављања, која у јестеству бивају. Прево с галијанског Теофил Стефановић. Задар 1842.*

Дрниш:

Преподоби отац Стефан Видосављевић, парох дрнишки; Антониј Мијовић, капелан; Честњејши Илија Поповић, администратор баљски; Господин Јаков Мијовић и Василиј Билбија, житељ дрнишки, 5 књига.

Дубровник:

Ристо Мисита, из Мостара.

Задар:

Јаков Радуловић, јеромонах драговићки.

98. Атанасије Николић, *Народне српске приповетке. Прва свеска. Београд 1842.*

Београд:

Петар Бераковић, Требињац.

99. М./арк/ Т./улије/ Цицерон, *Тускуланска испитанија. Прево с латинског на српски Јаков Живановић. Беч 1842.*

Далмација:

Венедикт Кордић, игуман манастира Крупе; Јосиф Коначравеић, јеромонах манастира Крупе.

Дубровник:

Христифор Лучић, трговац /из Сарајева/; Лазар Павловић, трговац /из Мостара/; Ђуро Н. Ковачевић, трговац /из Мостара/; Сава Шкуљевић, трговац /из Мостара/; Христифор Н. Мичић, трговац /из Мостара/.

100. Никола Вуиновић, *Кратко руководство к познанију свештене историје Новог завјета за славно-српску младеж. Карлштадт 1843.*

Дубровник:

Јово Митровић из Требиња.

101. Тома Живановић, Часови одмора. Прва свеска. Београд 1843.

Београд:

Симеон Милутиновић, Сарајлија, за сина свога Драгишу.

Сарајево (у Босни):

Поштенородни Хаџи Илија Х. Ристић; Константин Х. Лазаревић и Шпиро Рајковић, особити љубитељи књижевства српског.

102. Димитрије Михајловић, Бачванка. Стихотворна сочиненија. Нови Сад 1843.

Имошки:

Преподобни отац Партеније Милковић, парох; Благородни Јосиф Грубишић, царско-краљевски канцелиста преторијални; Преподобни отац Серафим Шолаја, парох мостарски; Преподобни отац Јоаникиј Илић, парох мостарски; отац Мелетије Плавша, игуман манастира Житомислића у Ерцеговини; Пошт. фра Фрањо Јукић, у манастиру Фојница у Босни; Честњејши Василиј Ковачевић, парох од Дувна у Жупанцу; Пошт. фра Андрија Јурићевић, капелан сеонички у Дувну; Никола Маргетић Стојник; Арсениј Поповић, царско-краљевски депутат и скупитељ.

Сарајево (у Босни):

Хаџи Илија Х. Ристић; Ристо Савић; Стипо Јо/в/ан Будимлић; Марко Ковачевић; Јо/в/ан Пиштељић; Симо М. Самоуковић; Никола Скарић; Констан. Х. Лазаревић; Ристо Николић; Јо/в/ан Х. Н. Бесаровић; Јо/в/ан Миловановић, Спиридон Рајковић, трговац и сакупитељ, 12 књига.

103. Српско-далматински магазин за љето 1843. Издао на свјет Георгиј Николајевић. Осма година. Задар /1843/.

Дрниш:

(Послани од Мак. Вукадиновића.)

Преподобни Стефан Видосављевић, парох; Стефан Новаковић, јерођакон и учитељ; Никанор Синобад, администратор тепљујски; Григориј Вујновић, администратор баљачки; Петар Мијовић, посидент, 2 књиге; Андреј Јовић, децимер; Спиро Јовић, децимер; Василиј Билбија, трговац.

Сплит:

Нико Димитровић, трговац /из Сарајева/, 3 књиге.

Дубровник:

Христифор Лучић, трговац /из Сарајева/; Браћа Шкуљевић, трговци /из Мостара/; Лазар Голић, трговац /родом из Мостара/; Стефан Ђурасовић, трговац /родом из Требиња/; Лазар Павловић, трговац /родом из Мостара/; Ристо Н. Мичић, трговац /из Мостара/; Ђуро Н. Ковачевић, трговац /родом из Мостара/.

Мостар:

(Послани од Серафима Шолаје.)

Пречестњиј Серафим, протосинђел, родом из Тустендила; Мелетије Плавша, игуман; Јоаникиј Памучина; Серафим Шолаја; јереј Јован Пупић, парох невесињски; јереј Илија Марковић, парох столачки, родом из Бара; Петар Појатина, трговац; Ристан Дугања, клисара; Лазо Ђирић, клисара.

104. Јован Суботић, Босиље. Будим 1843.

Дубровник:

Христифор Лучић, трговац /родом из Сарајева/.

Сарајево:

Скупио Сава Николић, Конт. А. Шрајбер /?/.

Др медицине /?/ Спиридон Рајковић; Аци Илија и Петар Аци Ристић, 3 екземплара; Јован П. Будимлић, за своја два синовца: Григорија и Ристу, 2 екземплара; Симо М. Самоуковић, за сина Ристу; Мића Јовановић; Јован Аци Бесаровић, 9 књига.

105. Хенрик Чоке, Златотворно село. Пријатна и истинита историја за добре сеоске школе и разумне сељаке. По шестом поправљеном изданију с немачког превео Димитрије Поповић. Сегедин 1843.

Сарајево:

Петр. Хаџи-Ристић; Спиро Рајковић; Симо М. Самоуковић; Мића Јовановић; Ник. Скарић; Геор. Ристић Ђук.

Тешањ:

Јов. Тамасић; Пет. Костић и Јов. Зјаић.

Тузла:

Рист. Крсмановић.

Трст:

Ристо Радуловић из Сарајева, ученик.

106. Атанасије Николић, Искусни земљеделац Чича Срећко. Св. I. Београд 1844.

Босна:

Фра И. Фрањо Јукић.

107. Атанасије Николић, Искусни земљеделац Чича Срећко. Св. II. Београд 1844.

Београд:

Благородни Симеон Милутиновић, Сарајлија, секретар при Попечитељству просвештенија.

108. Српско-далматински магазин за љето 1844. Издао на свјет Георгиј Николајевић. Девета година. Задар /1844/.

Дубровник:

Ристо /Христифор/ Лучић, трговац /из Сарајева/; Браћа Шкуљевић, трговци /из Мостара/; Стево /Стефан/ Ђурасовић, трговац /родом из Требиња/; Лазар Павловић, трговац /родом из Мостара/; Ристо Н. Мичић, трговац /из Мостара/; Ђуро Н. Ковачевић, трговац /родом из Мостара/.

Сплит:

Нико Димитровић, трговац /из Сарајева/, 2 књиге; Хаџи Јово Кујунџија, из Ливна, за сина Риста.

Имошки:

Преподобни Партеније Милковић, парох; Арсеније Поповић, ц. к. депутат.

Ливно:

Пречестњејши Јово Конда, парох.

Дрниш:

Честњејши Стефан Видосављевић, парох дрнишки; Григориј Вујновић, парох баљачки; Стефан Новаковић, парох к.; Петар Мијовић, посидент, 2 књиге; Андрија Јовић, децимер; Спиридон Јовић, децимер; Василиј Билбија, трговац.

Мостар:

(Послани од Серафима Шолаје, ефимера.)

Преподобни јеромонах Мелетије Плавша, игуман у Житомислићу; Јоаникије Памучина, ефимер у Мостару; Јоасаф Радан, у манастиру Житомислић; Серафим Шолаја, ефимер у Мостару; јереј Петар Чокорило, ефимер у Мостару; Јован Говедарица, у Невесињу; Никола Филиповић, ефимер у Теслихи; Јован Папић, парох у Невесињу.

109. **Игњац Аурелије Феслер, Марко Аврелије, најдобродетелни цар римски. Прево с немачког Димитрије Матић. Београд 1844.**

Београд:

Благородни секретар одељења Попечитељства просвештенија Симеон Милутиновић Сарајлија.

Сарајево:

Српска библиотека.

110. **Милутин Богомољац, Достопамјатност у Јерархији Карловачкој Народни собор 1842. года. Иждиванијем Георгија Кирјаковића. Нови Сад 1845.**

Сарајево:

Без имена само један претплатник.

111. **Павле Јовановић, Руководство к писмени сочиненија на ползу српске младежи. Београд 1845.**

Београд:

Јован Пупић, трговац из Ерцеговине.

112. **Вук Стеф. Карацић, Српске народне пјесме. Књига друга. Беч 1845.**

Нови Сад:

Павле Карано-Твртковић, свештеник из Босне.

Тријест (Трст):

Александар Бајовић, трговац из Сарајева; Хаџије Браћа Кујунџићи, трговци из Лијевна.

Далматинска епархија:

Силвестер Вучковић, парох скрадински /родом из Босне/.

113. **Георгије Киридис и Јевтимије Аврамовић, Руководство к брзом и лакому научењу грчког и српског језика. Београд 1845.**

Београд:

Симеон Милутиновић, Сарајлија, секретар Попечитељства просвештенија за сина Драгутина; Димитрије Марковић из Сарајева; Абдул Шареновић из Сарајева.

114. **Доситеј Обрадовић, Писма домаћа. На ново препечатана и издана Глигоријем Возаровићем. Част десета. Београд 1845.**

Београд:

Сима Милутиновић, Сарајлија, секретар Попечитељства просвештенија.

115. **Јован Петров, Збирка разни полезни предмета. Књига IV. Београд, 1845.**

Београд. Срез колубарски: Послани од Г. Тодора Тодоровића [или Теодоровић!], дунђерина и Сарајлије; Евстатије Поповић, јеромонах Мон. Боговађе, на поклон брату свом Попу Михаилу у Босни.

116. **Радован Премовић, Песарица. Књига 1. Београд, 1845**

Београд:

Риста и Стефан Комненовић, из Ерцеговине.

117. *Српски летопис* [Летопис Матице српске] за годину 1845, XIX, књ. 71, св. 4, стр. 155. (Преплаћен је за 1844. и 1845. годину).

Сарајево у Босни:

Г. Спиридон Рајковић, трговац, 1 екземплар.

118. *Српско-далматински магазин за љето 1845. Издао на свјет Георгиј Николајевић. Десета година. Задар /1845/.*

Стални пренумеранти:

Нико Димитровић, из Сплита /родом из Сарајева/, сваке године по 6 књига; Јеротеј Ковачевић, игуман манастира Драговић, 2 књиге; Викентије Кордић, администратор манастира Крупе, 1 књига; Стеван Видосављевић, парох дрнишки, 1 књига.

Дубровник:

Ристо /Христифор/ Лучић, трговац /из Сарајева/; Браћа Шкуљевић, трговци /из Мостара/; Стево /Стефан/ Ђурасовић, трговац /родом из Требиња/; Лазар Павловић, трговац /родом из Мостара/; Ристо Н. Мичић, трговац /из Мостара/; Ђуро Н. Ковачевић, трговац /родом из Мостара/.

Неретва:

Преподобни Јаков Радуловић, администратор; Јован Паранос; Видо Бога.

Мосћар (у Херцеговини):

Преподобни јеромонаси: Мелетије Плавча, Јоанкије Памучина, Јосиф Радан, Серафим Шолаја; Евстатије Дучић, из манастира Дужи у Требињу; Јоаникије Перовић; Василије Уљаревић, родом из Мостара; Никодим Вуловић, игуман манастира Завале. – Јереји: Петар Чокорило, Јован Даниловић, парох зубачки; Јован Говедарица, за сина Милоша, Никола Филиповић, ефемериј манастира Св. Тројице у Теслихи; Јаков Аничкић, дјетонаставник у Мостару. – Трговци: Лазар Пичета, клисара; Лазар Дурсун, клисара; Петар Појатина, за сина Ефта.

119. *Авала или забавник за годину 1846. Од Јована Филиповића. /Књ./ I. Београд 1846.*

Београд:

Сава Панић, из Осечана у Босни.

Беч:

Ђорђе Будимировић, из Сарајева.

120. *Милован Видаковић, Касија Царица или травезирани Октавијан. Препечатна Стеваном М. Лазаревићем. Београд 1846.*

Београд:

Танасије Радовић, родом из Сарајева.

121. *Никола Вуиновић, Толкованије божествене литургије. Будим 1846.*

Дубровник:

Христифор Лучић, трговац и љубитељ књижевности /родом из Сарајева/; Јово Шкуљевић, трговац и љубитељ књижевности /родом из Мостара/; Лазар Павловић, трговац и љубитељ књижевности /родом из Мостара/; Ђуро Н. Ковачевић, трговац и љубитељ књижевности /родом у Мостару/.

Мосћар (у Херцеговини):

Преподобни отац Серафим Шолаја и преподобни отац Јанићије Памучина, ефимери цркве мостарске.

Неретва:

Преподобни Јаков Радуловић, администратор.

122. Димитрије Давидовић, Дела. Књига I. Историја народа српског. (Печатано у Вијени 1821). Препечатана Глигоријем Возаровићем. Београд 1846.

Мостар у Ерцеговини:

Послани од Лазе Спремића.

Преподобни јеромонаси јефимерији мостарски: отац Серафим Шолаја, родом из Далмације; Јоаникиј Илић Памучина, родом из Требиња; Петар Чокорило, јереј, за сестрића Захарију, родом из Плана; Честњејши Мелетиј Плавша, игуман манастира Житомислића у Далмацији; отац Јоасаф Радан, родом из Невесиња, јеромонах манастира Житомислић. – Житељи и купци: Јаков Аничих, учитељ мостарски; Петар Илијин Појатина; Михо Милишић, родом из Требиња, за брата Перу; Лазар Јокић, за сина Николу; Христо Бугум; Илија Мисита, за брата Христу; Петрић Кујунџић, терзија; Лазо Спремић, совокупитељ; Стефан Павловић, терзија у Ужицу, за брата Тому у Мостару трговца.

Сарајево у Босни:

Послани од Симе Пупића.

Трговци: Синови Хаџи Ристе Теодоровића; Синови М. Јефтановића; Хаџи Ђука Петровић; Синови Хаџи Н. Бесаровића; Мића Јовановић; Гавро и Мићо Хаџи Авакумовићи; Спасоје Краљевић; Јован Варагић; Димитрије Г. Радовић; Константин Петровић; Георгије Рајковић, родом из Дубровника; Антоније Јефтановић, рођен у Албанији; Атанасиј Радовић, трговачки спомоћник; Константин Ристић, трговачки спомоћник; Ристо Је. Радуловић, трговачки спомоћник; Стефан Наранџић, родом из Требиња; Димитрије Василијевић; Димитрије Теодоровић, трговачки спомоћници.

Дубровник:

Христифор Лучић, трговац /родом из Сарајева/; Браћа Шкуљевићи /из Мостара/; Лазар Павловић /родом из Мостара/.

123. Вук Стеф. Караџић, Српске народне пјесме. Књига трећа. Беч 1846.

Нови Саг:

Павле Карано-Твртковић, свештеник из Босне.

Задар:

Силвестро (Силвестер) Вучковић, парох скрадински /родом из Босне/.

Тријест (Трст):

Александар Бајовић, трговац из Сарајева; Хаџије Браћа Кујунџићи, трговци из Лијевна.

124. Српски летопис [Летопис Матице српске] за годину 1846, XX, књ. 73, св. 4, стр. 155.

Сарајево у Босни:

Г. Спиридон Рајковић, трговац, 1 екземплар.

125. Српско-далматински магазин за љето 1846. Издао на свјет Георгиј Николајевић. Једанаеста година. Задар /1846/.

Стални пренумеранти:

Нико Димитровић, из Сплита /родом из Сарајева/, сваке године по 6 књига; Јеротеј Ковачевић, игуман манастира Драговић, 2 књиге; Јован Радуловић, администратор неретвански, за себе и синовца Антонија, 1 књига.

Мостар (у Херцеговини):

Преподобни Серафим Шолаја, ефимер; Честњејши Петар Чокорило, јереј. – Господа трговци: Јово Шотрић, за сина Ату; Јово Зеџ, за сина Димитрија; Ристо Бјелобрк; Милинко Ристе Оборине; Симо Милутиновић, за сина Стјепана; Ристо Дрећ, клисара; Петар Милушић, клисара; Јаков Аничих, дјетонаставник.

Манастир Дужи:

Преподобни отац Евстатије Дучић; Јоаникиј Перовић; Василиј Уљаревић; Јоаникиј Памучина, ефимер мостарски.

Манастир Завала:

Преподобни отац Никодим Вуловић, игуман.

Дубровник:

Христифор Лучић, трговац /из Сарајева/; Браћа Шкуљевић, трговци /из Мостара/; Стево /Стефан/ Ђурасовић, трговац /родом из Требиња/; Лазар Павловић, трговац /родом из Мостара/; Ристо Н. Мичић, трговац /родом из Мостара/; Ђуро Н. Ковачевић, трговац /родом из Мостара/.

Сарајево:

Спиро Рајковић, трговац и апотекар.

Нерешва:

Благородни господин Димитрије Дошеновић, писар ц. к. претуре; поштенородни Јово Паранос; Михаил Поповац, за сина Луку; Илија Влацић, за сина Николу; Евтан Бошњак, за сина Стефана; Михаил Поповац, као прокуратор за Јову Шуковеза; Видоје Гога, за сина Јову.

126. Петар Стојшић, *Цвет милости или тестамент чедољубивог оца*. Трошком Матице српске. Будим 1846.

Сарајево:

Спирidon Рајковић, трговац, 1 егземплар.

127. *Српски летопис за год. 1847*. Година XXI, књ. 79. Матица српска, Будим /1847/.

Сарајево у Босни:

Спирidon Рајковић, трговац, 1 егземплар.

128. Л. А. Гепхарди, *Кратка ерцеговачко-босански краљева повесница*. Јованом Рајићем архимандритом с немцекога на словенски 1793. а 1847. са словенског на српски преведена Никшићем /Јован Миловановић/. Београд 1847.

Београд:

Скупитељ претплате Никола Бабић Ерцеговац; Сима Г. Укропина из Требиња; Ђуро Јанковић, из суда варошког, родом из Гламоча, села Пријани у Босанској крајини за своје пријатеље: Петра Шундечића из Имоцка у Далмацији, Браћу и хаџије Јову и Јоксу Х. Лукиће Кујунџиће и Јову Тодоровића, из Лијевна, Ристу Креџића из Варц-Вакупа, 8 књига; Трипко Памучић из Требиња.

Ужице:

Лука Андриј, из Љубомира у Ерцеговини; Ачим Благојевић, Трифун Прљовић и Стефан Лазаревић, трговци Босанци; Илија Неранџић, трговац ужички, родом из Гребеша код Требиња у Ерцеговини, 3 књиге.

Ивањица:

Сима Јаковић, бивши начелник среза моравичког, за себе, сроднике и пријатеље своје имено: Симу Пупића у Сарајеву, Нику Павловића у Лијевну, трговце, Јанићија и Живка Земунца, честитог везира травничког терзибаше, Николу Поповића, Ђорђа Гиздића и Симу Лијевљанина, трговце, Саву Окрупину из Требиња и Хаџи Јевта Радовића из Плевља у Ерцеговини, трговце и за свога много возљубљеног брата Гвоздена Јаковића, благоразумног учитеља благонадеждне јуности призренске 20 књига; Јован Радовић из Плевља (Теслихе) у Ерцеговини; Алекса Поповић, писар среза моравског, за себе, свога сина Константина, и следујуће: Алексу Поповића, синовца и Љубислава Богдановића,

шурака из Вишеграда у Босни, Весу Хаџи Косерића из Горажда у Ерцеговини, рођака и свога стрица Ристу Понорца, трговца сарајевског, свега 6 књига; Лука Фочић, трговац из Сарајева.

Шабац:

Браћа Лазаревићи Ерцеговчићи, трговци, 2 књиге; Лазар Кнежевић, родом из Мостара у Ерцеговини, за себе, Вучка Кнежевића и Милинка Јовановића Влабеговца, трговце мостарске, 3 књиге; Јован Поповић Сарајлија, житељ и кафеџија српске Митровице (сакуљач претплате).

Београд:

Ристо Ђурић, родом из Мостара; Вучко Анђелић, родом из Требиња, трговац београдски (сакуљач претплате); Јосиф Јов. Кучевић, Браћа Спасоје, Риста, Стјепо и Јовица Теодровићи, 3 књиге, сви родом из Мостара; Стјепан Гојковић и Митар Ковачевић, из Требиња; Јован Гавриловић Босанац; Стефан Павловић Мостарац, калфа терзијски; Милић Секулић Босанац, калфа терзијски; Остоја Ковачевић из Зворника; Мија меанџија у Бијелини (у Босни); Цветко Митровић Ерцеговац; Цветко, Теодор и Васа Голубовић из Брчког; Лазар Алексић Ерцеговац; Браћа Јован и Ђорђе Павковићи Сарајлије; Јевто Милошевић /из/ Фоче; Дукица Граовац и Периша Јањић у Невесињу.

Земун:

Поштенородни Стефан В. Јовановић, дуванџија и житељ земунски, родом из Мостара у Ерцеговини.

129. Илија Захаријевић, Српска граматика. Београд 1847.

Мостар у Ерцеговини:

Христифор Зотовић, игуман манастира Дужи; јеромонах отац Серафим Шолаја; јеромонах отац Јоаникуј Ил. Памучина; јереј Петар Чокорило; јеромонах Мелетиј Плавша, игуман манастира Житомислића; јеромонах Јоасаф Радан; јеромонах Никодим Вуловић, игуман манастира Завале; Јован Шотрић, за сина Јефтана; Јефтан Зец, за сина Спиридона; Јован Зец, за сина Јефтана; Јефтан Марковић, за сина Видака; Петар Дугоња, за сина Мишу; Симо Милутиновић, за сина Јована; Милинко Оборина, за брата Ђорђа; Христо Белобрк, за брата Ђорђа; Симо Станић; Јован Богдановић, за брата Луку; Јован Шурјан, терзија; Јаков Аничич, детонаставник; Петар Ковачевић, за брата Павла; Христа Билић, за сина Јована; Јован Солдо, терзија, 22 књиге.

Ужице:

Никола Глоћаић, из Фоче у Турској, трговац.

Београд:

Илија Божичић, трговац, из Ли/в/на Босански.

130. Ђорђе Малетић, Историческо-критическо описаније битке косовополске од г. 1389. јунија 15. Издао заједно с картом Косовог Поља Ђорђем Мушицким. Нови Сад 1847.

Београд:

Сима Јовановић, родом из Херцеговине; Риста Комненовић из Херцеговине, рођен у Мостару.

131. Светољуб /Урош Миланковић/. Наше време. Београд 1847.

Београд:

Теодор Савић, Ерцеговац.

Дубровник:

Христифор Лучић, трговац /родом из Сарајева/; Браћа Шкуљевић, трговци /из Мостара/; Лазар Павловић, трговац /родом из Мостара/

Нерешва:

Преподобни Јаков Радуловић, администратор.

132. Српско-даламтински магазин за лето 1847. Издао на свет Георгије Николајевић. XII година. Задар /1847/.

Драговић манастир:

Јеротеј Ковачевић, игуман; Стефан Видосављевић, јеромонах; Спиро Маргетић, парох врлички.

Нерешва:

Јаков Радуловић, администратор, за себе и синовца Антонија.

Херцеговина – Мосџар:

Преподобни отац Серафим Шолаја, ефимер; Јоаникиј Памучина, ефимер; Мелетиј Плавша, игуман манастира Житомислић; Јоасаф Радан; Јо/в/ан Папић, парох невесињски; Јо/в/ан Говедарица, парох невесињски; Вуко Шотрић, за сина Христу; Јаков Аничкић, дјетонаставник и совокупитељ; Јо/в/ан Миличевић, појач и терзија; Алексеј Мислић, ученик; Георгиј Мичић, ученик; Јо/в/ан Солдић, клисар, за брата Трипка; Ристо Мисита, за брата Јевту. Скупа 13 књига.

Дужи манастир:

Преподобни Христифор Зотовић, игуман; Евстатиј Дучић, јеромонах; Јоаникиј Петровић, јеромонах; Василиј Уљаревић, јеромонах; Никола Дучић, ученик.

Завала манастир:

Преподобни Никодим Вуловић, игуман.

Босна – Сарајево:

Спиро Рајковић, трговац и апотекар; Симо Пупић, трговац.

Ужице:

Илија Наранцић, љубитељ књижевства.

Сплић:

Браћа Кујунџићи, 2 књиге.

Дубровник:

Христифор Лучић, трговац /из Сарајева/; Браћа Шкуљевић, трговци /родом из Мостара/, Лазар Павловић, трговац /из Мостара/; Христифор Н. Мичић, трговац /из Мостара/.

Дрњиш:

Отац Неофит Његуш, администратор парохије; Петар Мијовић, посидент.

133. Димитрије Аврамовић, Света Гора са стране вере, художества и повеснице. Београд 1848.

Мосџар:

(Послани од Лазе Спремо)

Серафим Шолаја, јеромонах; Јоаникије И. Памучина; Петар Чокорило, јереј, за сестру Захарију; Илија Наранцић, трговац и житељ ужички за мостарске манастире: Дужи, Завалу, Добричево, Косирево, Житомислић, Пиву и Троицу, 7 књига; Лазо Спремо, за брата Ђорђа, 11 књига.

134. Евстатије Михајловић, Здрави разум или расужденија о битно божјијем, стању човеческом, души и њеном бесмртију. Нови Сад 1848.

Дубровник:

Браћа Шкуљевић, трговци /из Мостара/; Лазар Павловић, трговац /из Мостара/.

135. *Српско-далматински магазин за љето 1848. Издао на свјет Георгиј Николајевић.*
Тринаеста година. Задар /1848/.

Стални пренумеранти:

Дрнши:

Неофит Његуш, администратор; Стефан Вујновић, парох тепл.; Стојан Мирковић, администратор балички; Петар Мијовић, посидент.

Манастир Драговић:

Јеротеј Ковачевић, игуман, 2 књиге; Иларион Торбица, намјестник; Јаков Радуловић, јереј, и за синовца Антонија, 2 књиге; Божо Катић, посидент; Антониј Мијовић, администратор имотски.

Нерешва:

Симо Пупић, администратор неретвански.

Стиллић:

Нико Димитровић, трговац и родољуб /из Сарајева/, 6 књига.

Дубровник:

Христифор Лучић, трговац /из Сарајева/; Браћа Шкуљевић, трговци /из Мостара/; Стефан Ђурасовић, трговац /родом из Требиња/; Лазар Павловић, трговац /родом из Мостара/; Христифор /Ристо/ Н. Мичић, трговац /из Мостара/; Ђуро Н. Ковачевић, трговац /родом из Мостара/.

Ужице:

Илија Наранцић, љубитељ књижевности.

Сарајево:

Спиро Рајковић, трговац и апотекар; Симо Пупић, трговац.

Мостар:

Преподобни Серафим Шолаја, ефимер; Јоаникиј Памучина, ефимер; Петар Чокорило, ефимер; Вуко Шотрић, за сина Георгија; Перо Ковачевић, за сина Мика; Јово Зеџ, за сина Стојана; Јанко Аничић, за брата Стефана; Ато Марковић, за сина Видака; Јован Миличевић, за брата Васу.

Манастир Дужи (у Требињу):

Преподобни Христифор Зотовић, игуман; Евстатиј Дучић, јеромонах; Василиј Уљаревић, јеромонах; Јоаникиј Перовић, јеромонах; Никола Дучић, дијак; Сава Перовић, дијак; Гаврил Перовић, дијак.

Манастир Жићомислић:

Преподобни господин Мелетиј Плавша, игуман.

Манастир Завала:

Преподобни господин Никодим Вуловић, игуман.

Манастир Добрићево:

Преподобни господин Василиј Кукавица, игуман.

Невесинје:

Честњејши Јо/в/ан Папић, рођен у Шибенику; Јо/в/н Говедарица, парох.

136. **Вук Стеф. Карацић, Ковчежић за историју, језик и обичаје Срба сва три закона. Беч 1849.**

Дубровник:

Ђуро Ковачевић /родом из Мостара, трговац/.

Тријест (Трст):

Александар Бајовић, трговац из Сарајева; Хаџије Браћа Кујунџићи, трговци из Лијевна.

137. Вук Стеф. Караџић, Српске народне пословице. Беч 1849.

Дубровник:

Ђуро Ковачевић, /родом из Мостара/, трговац.

Тријесци (Трси):

Александар Бајовић, трговац из Сарајева.

Лијевно (у Босни):

(Од Хаџи-Јова Кујунџића из Сплета)

Хаџи браћа Кујунџићи, трговци, 1 књигу;

Сљеши:

(Од Хаџи-Јова Кујунџића из Лијевна)

Лука Ристић, трговац; Христифор Н. Тузлић, трговац; Константин Вучковић, ађенте, Петар Марић, шавац; Спиридом Кујунџић, син Хаџи-Јове, 4. класе нормалне ученик.

Мостар:

(Од Ђорђија Николајевића, пароха дубровачког)

Преподобни Серафим Шолаја, ефимер, 1; Јоаникије Памучина, ефимер, 1; Петар Чокорило, ефимер, 1.

Смолац:

(Од Ђорђија Николајевића, пароха дубровачког)

Ђуро Пецел, трговац, 1.

138. Српско-далматински магазин за лето 1849. Задар /1849/.

Претплаћују се сваке године:

Дрниш:

Неофит Његуш, администратор; Стефан Вујновић, администратор Тепл.; Стојан Мирковић, администратор баљачки; Петар Миовић, посидент.

Драјовић манастир:

Јеротеј Ковачевић, игуман, 2 књиге; Иларион Торбица, намесник, 1 књига; Јаков Радуловић, јеромонах и за синовца Антонија; Божо Катић, пис. 1 књига; Антониј Мијовић, администратор имотског, 1 књига.

Неретва:

Симо Пупић, администратор Неретве.

Пренумеранци за 1849. годину:

Дубровник:

Христифор Лучић, трговац /родом из Сарајева/; Браћа Шкуљевић, трговци /родом из Мостара/; Лазар Поповић, трговац /родом из Ерцеговине/.

Ужице:

Илија Наранџић, љубитељ књижевности.

Сарајево (Босна):

Спиро Рајковић, трговац и апотекар; Симо Пупић, трговац.

Мостар (Херцеговина):

Преподобни Серафим Шолаја, ефимер; Јоаникиј Памучина, ефимер; Петар Чокорило, ефимер; Вуко Шотрић, за сина Георгија; Перо Ковачевић, за сина Мика; Јово Зеџ, за сина Стојана; Јаков Аниччић, за Брата Стефана; Ато Марковић, за сина Видака; Јован Миличевић, за брата Васу, 9 књига.

Дужи манастир (у Требињу):

Преподобни Христифор Зотовић, игуман; Евстатиј Дучић, јеромонах; Василиј Уљаревић, јеромонах; Јоаникиј Перовић, јеромонах; Никола Дучић, ђакон; Сава Перовић, ђакон; Гаврил Перовић, ђакон, 7 књига.

Житоумислић манастир:

Мелетиј Плавша, игуман.

Завала манастир:

Никодим Вулојавић /Вуловић!/, игуман.

Добрићево манастир:

Василиј Кукавица, игуман.

Невесиње:

Јо/в/ан Папић, рођен у Шибенику; Јо/в/ан Говедарица, парох.

Нерешва:

Димитије Дошеновић ц. к. писар у претури; Јо/в/ан Гога, трговац; Никола Окан, трговац.

Трбиње:

Сава Бошковић, трговац у Дубровнику.

139. Тодор Влајић, Српски венац, од народни српски исторически и наравучителни прича, песама, басна, пословица и загонетки исплетен. I част. Београд 1850.

Београд:

Јован Т. Вуковић, родом из вроши Брчке у Босни, за свога брата Димитрија, ученика II граматикалне класе, 2 књиге.

140. Ђуро Даничић, Мала српска граматика. Беч 1850.

Мосћар:

Јанићије Памучина, ефимер, 1.

141. Александар Дима, Наполеон Бонапарта или тридесет година из историје Француске. Драма у 6 дејства. С француског превео Љубомир П. Ненадовић. Београд 1850.

Београд:

Сима Ђузеловић, трговац, из Мостара.

142. А. Х. Кампе, Нравоучитељ за грађанцад. С немачког слободно превео 1846. Јован Балугхић. Београд 1850.

Дубровник:

Јово Шкуљевић, трговац /родом из Мостара/, 2 књиге.

Ужице:

Илија Наранцић, трговац и житељ ужички, љубитељ књижевства.

143. Доситеј Обрадовић, Писма домаћа знанцима и пријатељима. Препечатала и издала Народна књигопечатња Данила Медаковића. Књига десета. Земун 1850.

Београд:

Јован Теодоровић, из Тешња у Босни; Илија В. Наранцић, житељ ужички, родом Ерцеговац.

144. Милован Спасић, Нравствени воспитатељ деце. За родитеље и воспитатеље. Београд 1850.

Београд:

Риста С. Јовановић, из Сарајева, ученик IV разреда основне школе.

Мосћар (у Херцеговини):

(Скупио господин Ј./ован/ М./иличевић/, родољубив Србин.)

Честњејши Јаков, парох невесињски; Поштенородни Стефан Ковачевић, за

сина Павла; Вучко Шотрић, за синове Христу и Георгија, 2 књиге; Петар Дугоња, за сина Михаила; Миленко Оборина, за брата Јевту; Теодор Вуковић, наречени Спремо; Никола Вуковић, наречени Спремо, за сина Васу; Христо Бјелобрк, за сину Јевту; Јефтан Каблар, за брата Стојана; Симо Милутиновић, за сина Јована; Ђуро Периновић, за сина Станислава; Јован Блабег, за сина Јована; Перо Милушић, за брата Јована; Станиша \ олнез, за сина Пантелејмона; Васил Говедарица, за сина Јована; Мика Аничих, за брата Стефана; Лазар Мравић, за сина Видака; Васил Колак, за сина Косту; Милан Авдаловић, за сина Христу; Вукан Кусаљ, за сина Тому; Лука Кусаљ; Петар Бурлица, за сина Вукана; Илија Ивановић, за сина Георгија; Сава Самарцић, за сина Јована; Стефан Моић, за сина Вукана; Вукан Јелачих, за сина Саву; Вукан Јелачих!/ за сина Перу; Ник. Поповић, за сина Христу; Глиг. Говедарица, за сина Јевту; Христо Билић, за сина Николу; Марко Карадолама, за сина Васу; Никола Митриновић, за сина Христу; Јован Христић, за сина Христу; Христо Правдић, за сина Јована; Христо Шолаја, за сина Јована; Христо Ивеза, за сина Васу; Госпођа Јованка, за сина Исаију Х. Лелека; Јован Кујунџић; Перо Кујунџић, за сина Христу; Перо Појатина, за сина Илију; Јевтан Вуковић, за сина Јакова; Сава Билић, за брата Перу; Ђуро Додер, за сина Стојана; Трифко Качар, за сина Васу; Лазар Ђирић, за брата Христу; Атанасије Марковић, за родицу Марију, 2 књиге; Јован Миличевић, учитељ, за брата Васу, 51 књига.

Сарајево:

(Скупио г. С. Рајковић, месни управитељ училишта.)

Благодарумни Ђорђе Маргетић, учитељ сарајевски. Трговци: Ристо Савић, за сина Јована; Манојло Јевтановић, за синове Николу и Глигорија; Јово Бесаровић, за сина Ристу; Сима Самоуковић, за сина Ђорђија; Мићо Х. Авакумовић, за сина Видака; Јово Р. Деспић, за сина Максима; Алекса Јелић, за сина Ристу; Патрихије Х. Ристић, за браћу Ристу и Косту; Сима Пупић, за сина Александра; Лазо Д. Тодоровић, за синове Ристу и Јову; Спасоје Краљевић, за синове Нику и Петра; Х. И. Љеваић, за сина Захарију; Митар Јовановић, за сина Петра, 14 књига.

Ужиче:

Илија Наранџић, трговац.

145. Српско далматински магазин за лето 1850. Издао на свет Георгије Николајевић. Петнаеста година. Загреб 1850.

Дрниш:

Неофит Његуш, архимандрит и професор пете класе; Стефан Вуиновић, администратор тепл.; Сими Пупић, администратор баљачки; Цице Мијовић, посидент.

Драговић манастир:

Јеротеј Ковачевић, игуман; Иларион Торбица, намесник; Јаков Радуловић, и за синовца Антонија, администратор манастира Драговића; Божо Катић, писар; Антониј Мијовић, јеромонах крчки.

Имошки:

Спиридон Маргетић, парох, 2 књиге.

Нерешва:

Сава Новаковић, администратор; Димитрије Дошеновић, писар у претури; Јован Гога, трговац; Никола Окан, трговац.

Дубровник:

Христифор Лучић, трговац /из Сарајева/; Јово Шкуљевић, трговац /из Мостара/; Христифор Н. Мичић, трговац /родом из Мостара/; Стефан Ђурасовић трговац /родом из Требиња/; Ђуро Н. Ковачевић, трговац /родом из Мостара/; Лазар Поповић, трговац из Херцеговине.

Ужице:

Илија Наранхић, трговац.

Сарајево (Босна):

Спиро Рајковић, трговац.

Мостар (Херцеговина):

Серафим Шолаја, ефимер; Јоаникиј Памучина, ефимер и српски списатељ; Петар Чокорило, ефимер; Вуко Шотрић, за сина Георгија; Перо Ковачевић, за сина Миха; Јов Зец, за сина Стојана; Стефан Аничих; Ато Марковић, за сина Видака; Јован Миличевић, за брата Васу.

Житоумислић манастир:

Мелетиј Плавша, игуман.

Завала манастир:

Никодим Вуловић, игуман.

Добрићево манастир:

Василиј Кукавица, игуман.

Дужи манастир у Требињу:

Евстатиј Дучић, настојатељ; Василиј Уљаревић, јеромонах; Јоаникиј Перовић, јеромонах; Никола Дучић, ђакон; Сава Перовић, ђак; Гаврил Перовић, ђак.

Невесиње:

Јо/в/ан Папић, парох; Јо/в/ан Говедарица, парох.

Преузето: 11. октобра
Корекције: 25. октобра
Прихваћено: 2. новембра

